

Oriol Vilà Aguilar

MOLLUSK SURF:
UN CERCADOR D'ESPAIS PER PERNOCTAR
AMB FURGONETA I FER SURF

TREBALL DE FI DE GRAU

Dirigit pel Dr. Ricardo Flores-Fillol

Grau en Turisme

UNIVERSITAT ROVIRA i VIRGILI

Facultat de Turisme i Geografia

Vila-Seca 2017-2018

ÍNDEX

ÍNDEX DE TAULES	3
1.INTRODUCCIÓ	4
1.1 EL SURF I EL TURISME.....	5
1.2 LES FURGONETES CAMPER.....	6
2. EL CERCADOR	7
2.LA BASE DE DADES	11
2.1 FONTS	11
2.2 LA BASE DE DADES	11
2.3 LA METODOLOGIA.....	12
2.4 CATEGORIES	12
3. ANÀLISI DE DEMANDA I D'OFERTA	15
3.1 ESPANYA.....	15
3.1.1 ANÀLISI DE DEMANDA	15
3.1.2 ANÀLISI D'OFERTA.....	19
3.2 PORTUGAL.....	31
3.2.1 ANÀLISI DE DEMANDA	31
3.2.2 ANÀLISI D'OFERTA.....	32
4. DIVULGACIÓ EN XARXES SOCIALS	36
5. CONCLUSIONS	38
7. BIBLIOGRAFIA.....	40

ÍNDIX DE FIGURES

Figura 1. Captures d'imatge dels surfistes Aritz Aranburu, Natxo Gonzalez i Rob Machado.	6
Figura 2. Captura d'imatge del prototip de cercador a MyMaps.....	7
Figura 3. Captura d'imatge ampliada del buscador situat al marge esquerra del cercador.....	8
Figura 4. Icona dels spots.	8
Figura 5. Icona dels espais.....	8
Figura 6. Captura d'imatge de l'spot de surf de "Playa de Gerra"	9
Figura 7. Captura d'imatge de l'espai de pernoctació "Acantilado playa Gerra."	10
Figura 8. Mapa dels Clubs Federats a la FES l'any 2016.....	16
Figura 9. Mapa de les Llicències Federades a la FES l'any 2016.....	16
Figura 10. Gràfic dels clubs federats a la FES l'any 2016.	18
Figura 11. Gràfic dels clubs federats a la FES l'any 2016.	18
Figura 12. Mapa de la xarxa de Carreteres de l'Estat 2016.	20
Figura 13. Captura d'imatge dels spots al País Basc.....	22
Figura 14. Captura d'imatge dels spots a Cantàbria.	23
Figura 15. Captura d'imatge dels spots a Astúries.	24
Figura 16. Captura d'imatge dels spots a Galícia.	25
Figura 17. Captura d'imatge dels spots a Múrcia.....	26
Figura 18. Captura d'imatge dels spots a Andalusia.	27
Figura 19. Captura d'imatge dels spots a la Comunitat Valenciana.....	28
Figura 20. Captura d'imatge dels spots a Catalunya.	29
Figura 21. Captura d'imatge dels spots a les Illes Canàries.....	30
Figura 22. Xarxa de carreteres de Portugal.....	33
Figura 23. Captura d'imatge dels spots a Portugal.	34
Figura 24. Regions de Portugal segons la NUTS.....	35
Figura 25. Logotip Mollusk Surf.....	36
Figura 26. Logotip Instagram.....	37
Figura 27. Captures d'imatge de l'aplicació Instagram de Mollusk Surf.....	37

ÍNDIX DE TAULES

Taula 1. Evolució de les llicències federades a la FES.	15
Taula 2. Spots i espais registrats per comunitats autònomes.....	19
Taula 3. Spots i espais registrats per regions a Portugal.....	32

1.INTRODUCCIÓ

Segons l'OMT (Organització Mundial del Turisme), el turisme implica un desplaçament de persones fora del seu entorn habitual durant un període superior a 24 hores i inferior a un any, per un motiu que no sigui el d'una activitat remunerada.

En aquest desplaçament a un espai hi predomina majoritàriament la pernoctació en hotels, càmpings, hostals o cases rurals. En canvi, en aquest projecte, es parlarà d'una alternativa diferent a les esmentades anteriorment. Es tracta d'un turisme itinerant, lliure, aventurer i econòmic: el turisme "Camper" o "Vanlife". És un turisme que busca una experiència única i llunyana al turisme massificat.

El concepte "Camper" prové del terme utilitzat en les furgonetes d'utilització campista, uns vehicles adaptats tant per dormir, menjar o en definitiva poder fer ús del seu interior com si d'una caravana es tractés. Aquestes furgonetes "Camper" disposen de tot el necessari per poder viatjar d'una manera més lliure, diferent i alternativa.

El turisme en furgoneta "Camper" és un fenomen que apareix als anys 1960s amb l'inici de fabricació de les primeres i conegudes furgonetes alemanyes Volkswagen que, actualment, encara són un referent en aquesta modalitat de turisme. En aquest projecte es relaciona la modalitat d'aquest turisme de furgoneta amb el turisme de surf i es proposa una eina útil per fer-ho d'una manera més còmoda i senzilla.

El surf és una practica que realitza mig milió de persones a Espanya i que, depenent de les previsions de les onades, mobilitza als practicants al lloc més adequat per la practica de l'esport. Espanya disposa de 8000 km de platja amb una multitud d'spots de surf, en els quals els darrers anys també s'ha pogut observar una important presència de turistes estrangers. Actualment, la península ibèrica pot presumir de tindre una onada de classe mundial, com la de Mundaka al País Basc o la de Nazaré a Portugal, considerada la onada més gran del món.

En el món del surf s'ha desenvolupat una variant turística fora de la via competitiva de l'esport, on el que es proposa, és un estil de vida com a viatger i descobridor de sensacions, és el que es coneix com a "free surfer".

Aquest projecte es basa en crear un cercador de destinacions per aquests viatgers que volen cercar i practicar el surf en qualsevol indret coster d'Espanya i Portugal i que volen pernoctar en furgoneta a l'espai més idoni i proper al spot de surf. Aquesta eina facilitarà tot tipus d'informació de la zona, juntament amb les seves característiques de l'espai on pernoctar i la seva ubicació. S'analitzarà també, la demanda i l'oferta dels espais i les seves possibilitats econòmiques.

1.1 EL SURF I EL TURISME

Per parlar sobre el turisme que genera el surf com a activitat recreativa i turística, és necessari primer tindre uns coneixements sobre aquest esport i el seu origen.

El surf és un esport nàutic, que consisteix en lliscar i fer girs sobre una onada, de peu damunt d'una taula de surf.

El material necessari per la pràctica del surf consisteix en la taula de surf, la parafina, per evitar el lliscament del practicant sobre la taula i el neoprè per protegir al practicant de les condicions climàtiques i la temperatura de l'aigua. Els practicants d'aquest esport s'anomenen surfistes.

S'anomena "spot" al lloc on es reuneixen les condicions, els surfistes i les onades.

Es determinen les condicions d'un spot amb 5 factors: la marea (alta o baixa), el *swell* (la direcció del mar), el vent (la seva direcció i velocitat), el fons marí (d'arena, pedra o corall) i el període de les onades.

Origen

L'origen d'aquest esport es remunta a la cultura polinèsia. L'any 1761, *Samuel Wallis*¹ i la seva tripulació del vaixell *Dolphin*, van observar per primera vegada la pràctica d'aquest esport a l'illa de Tahití, on els practicants eren els mateixos nadius de l'illa. L'any 1769, la tripulació de *James Cook*² també va poder observar la pràctica d'aquest esport a Hawaii. Anys més tard, la repressió sobre les cultures autòctones de l'illa va causar la desaparició de l'esport fins el segle XX, quan els turistes i militars estatunidencs van arribar a l'illa de Hawaii i van interessar-se per aquest esport i el van popularitzar. Als anys 1960s, el surf ja es coneixia en la majoria dels diferents continents.

El surf a Espanya

A Espanya el surf es va donar a conèixer entre els anys 1963 i 1965. Astúries, Guipúscoa, Biscaia, Cantàbria i les Illes Canàries van ser els principals espais on va aparèixer aquest esport. Durant aquells anys, els practicants compraven les taules de surf a França o als turistes estrangers, fins que es van començar a fabricar les primeres taules pròpies a la península.

Actualment, segons *Basquetour* (l'agència basca de turisme), arriben 20.000 practicants de surf anualment a Euskadi. Llocs com Cantàbria, Astúries, Galícia, el País Basc o Canàries són reconeguts arreu d'Europa com a destinacions importants per la pràctica d'aquest esport.

¹*Samuel Wallis* (1728-1795) va ser un navegant i explorador anglès que va circumnavegar la Terra en el segon viatge d'exploració anglesa al Pacífic.

²*James Cook* (1728-1779) va ser un navegant, explorador i cartògraf anglès que va realitzar 3 viatges al Pacífic.

1.2 LES FURGONETES CAMPER

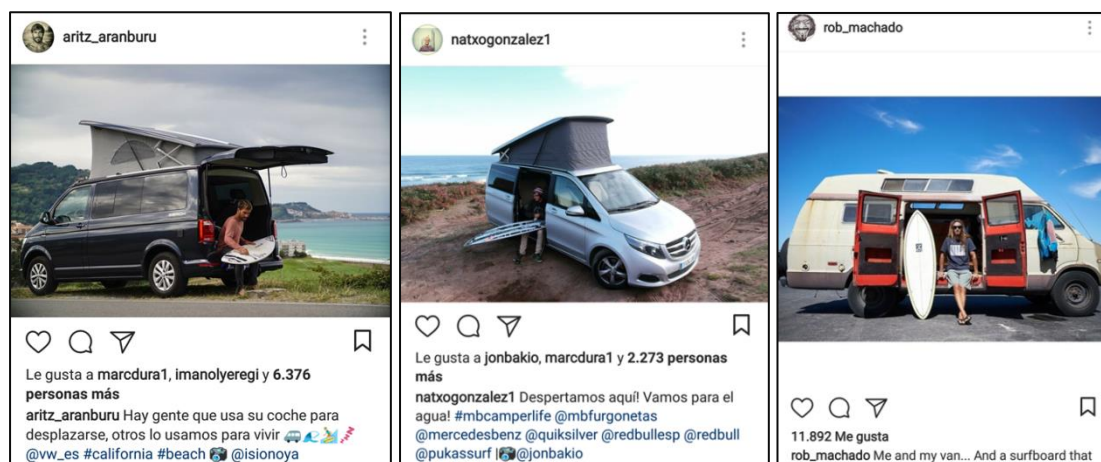
Són vehicles derivats de furgonetes d'utilització campista, d'aquí prové el nom. Tradicionalment era la marca alemanya Volkswagen qui, amb l'associació Westfalia, fabricava l'adaptació de les furgonetes en vehicle apte com habitatge. Recentment, Westfalia ha estat adquirida per Mercedes Benz per l'adaptació de les seves furgonetes.

Actualment existeixen tallers on es fan "camperitzacions" (modificacions per adaptar furgonetes al ús campista). Però també cal dir que molta gent fa la seva pròpia modificació a la furgoneta, amb les autoritzacions i homologacions adients que comporta.

A diferència de les autocaravanes, les furgonetes Camper disposen de menys espai i estan homologades com a un vehicle. Poden estacionar en els mateixos llocs que un cotxe i amb les mateixes condicions.

Marques com Volkswagen o Mercedes Benz patrocinen a surfistes per promocionar les seves furgonetes i el seu ús al món del surf. Aquest és el cas del guipuscoà Aritz Aranburu, surfista professional i Campió d'Europa (2007), que està patrocinat per Volkswagen; o Natxo Gonzalez, surfista professional patrocinat per Mercedes Benz. D'altra banda, el surfista Rob Machado, considerat un dels millors surfistes del món, declara que segueix viatjant amb la seva furgoneta Camper.

Figura 1. Captures d'imatge dels surfistes Aritz Aranburu, Natxo Gonzalez i Rob Machado.

Font: Comptes propis dels surfistes a Instagram.

És habitual que les furgonetes Camper disposin d'accessoris com armaris, taules, sofàs, llits, sostre elevable, fogons de gas, bomba d'aigua i els seus corresponents dipòsits, corrent de 12 volts, una segona bateria i un inversor per convertir els 12 volts als 220 volts. Actualment i en furgonetes Campers de dimensions més grans, pot haver-hi WC, dutxa o calefacció estàtica. A més, estan fabricades amb materials aïllants tèrmics.

2. EL CERCADOR

A partir d'una aplicació de Google, anomenada "Mymaps", aquest treball desenvolupa un prototip de cercador. Mymaps és una eina que permet crear mapes propis, amb punts d'interès GEO localitzats acompanyats d'informació. El projecte del cercador que es proposa amb l'aplicació de Google permet explicar la metodologia del projecte.

El cercador es basa en un mapa satèl·lit on es visualitza cada espai que s'ha cercat i registrat a la base de dades i que és simbolitzat amb dos tipus d'icona. Es pot observar una multitud de parelles d'icones, que representen els dos tipus d'espais cercats: l'espai de pernoctació (espai) i l'espai on es practica el surf (spot). Cada icona pot desplegar una finestra amb tota la informació que necessita l'usuari per pernoctar amb furgoneta i practicar el surf.

Tots els espais registrats tenen les seves pròpies coordenades, de forma que qualsevol GPS pot donar les indicacions per arribar a la destinació escollida. Per localitzar tots els espais GEO localitzables s'ha registrat la base de dades creada a l'aplicació Mymaps.

L'aplicació de Google MyMaps pot ser oberta desde qualsevol dispositiu mòbil.

A continuació es poden observar algunes captures d'imatge del prototip de cercador.

Figura 2. Captura d'imatge del prototip de cercador a MyMaps.

Font: El cercador <https://drive.google.com/open?id=1kZc-a7iFYOMZSR0T08Hy01aqJsQ&usp=sharing>

L'usuari podrà cercar els espais situats a la península a través d'un cercador situat al marge esquerre. Aquest oferirà les opcions enregistrades a la base de dades. També es podrà escollir

la destinació fent un clic a sobre de l'ícona de l'espai, situat al mapa, del qual es vol conèixer informació.

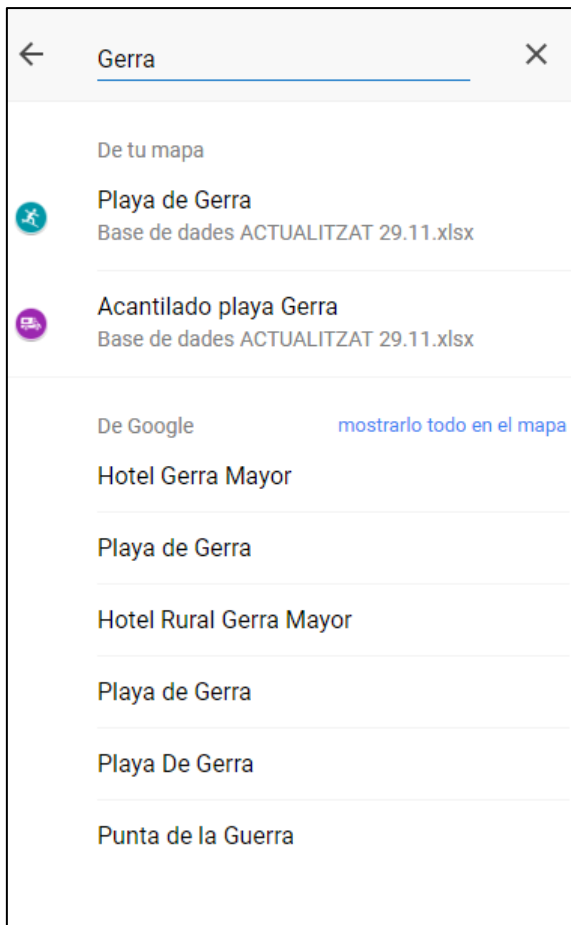

Figura 3. Captura d'imatge ampliada del buscador situat al marge esquerra del cercador.

Al cercador s'observen les dues icones següents:

Figura 4. Icona dels spots. Aquesta icona fa referència als spots de surf.

Figura 5. Icona dels espais. Aquesta icona fa referència als espais de pernoctació.

Les dues icones dels dos espais, sempre van relacionades entre elles, ja que cada spot de surf té el seu espai de pernoctació proper.

A continuació s'observaran les dues icones del espai i l'spot juntament amb la informació que ofereixen.

En la icona on es representen els spots de surf, es dona a conèixer tota la informació que necessita l'usuari per surfejar:

- Imatges i nom de l'spot.
- Comunitat autonòma a la que pertany.
- Municipi al que pertany.
- Nombre d'spots registrats a la comunitat autonòma a la que pertany.
- Coordenades exactes de l'spot.
- Enllaç web de l'escola, botiga o club de surf proper, tant per si l'usuari necessita el lloguer o la compra de material, com per si vol realitzar classes d'aprenentatge.
- El nom de l'espai per pernoctar i la distància entre ells.
- L'enllaç web de les previsions de mar de l'spot.

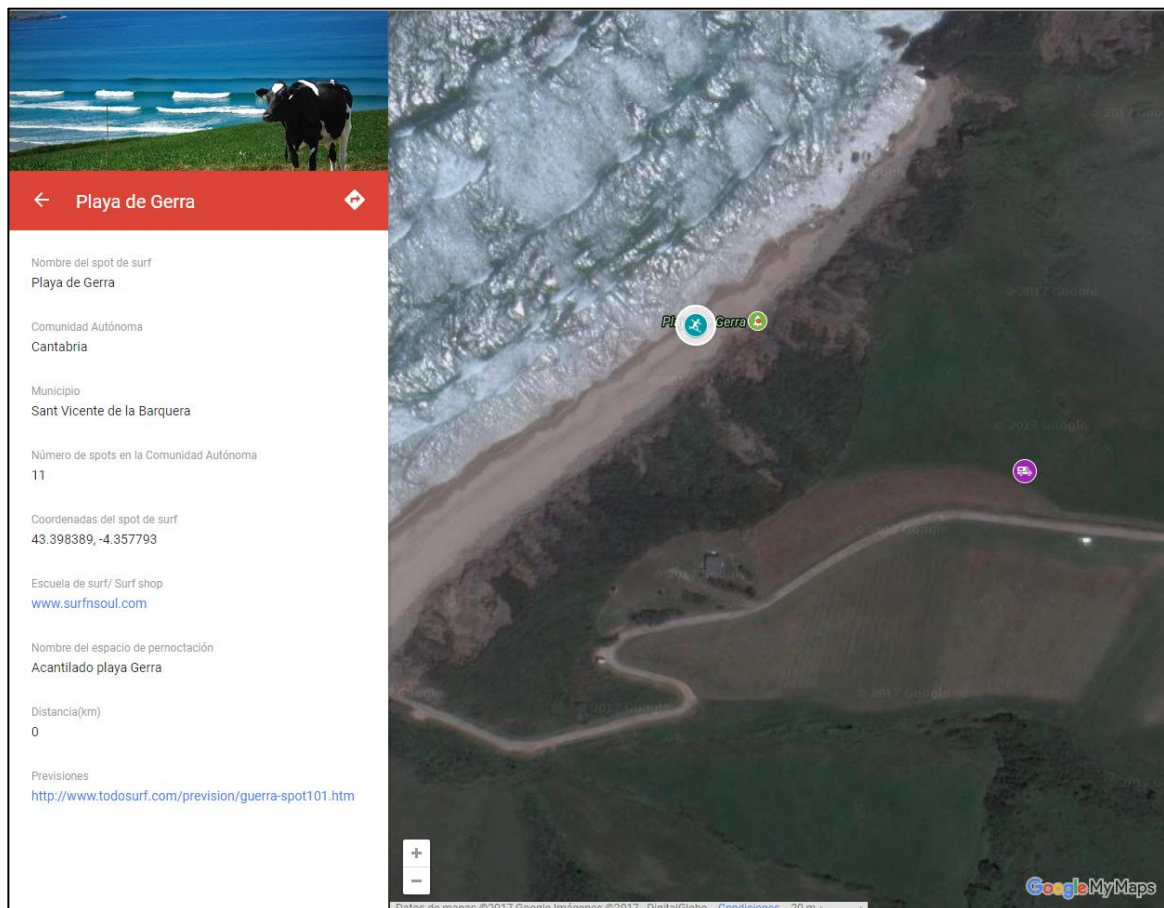

Figura 6. Captura d'imatge de l'spot de surf de "Playa de Gerra".

En la icona on es representen els espais de pernoctació, es dona a conèixer tota la informació que necessita l'usuari per pernoctar amb la furgoneta:

- Imatges i nom del espai de pernoctació.
- El nom de l'spot de surf proper i la distància entre ells.
- Comunitat autonòma a la que pertany.
- Municipi al que pertany.
- Nombre d'spots registrats a la comunitat autònoma a la que pertany.
- Coordenades exactes del espai de pernoctació.
- Gratuïtat del espai.
- WC.
- Aigua potable.
- Dutxes.
- Informació de la zona.

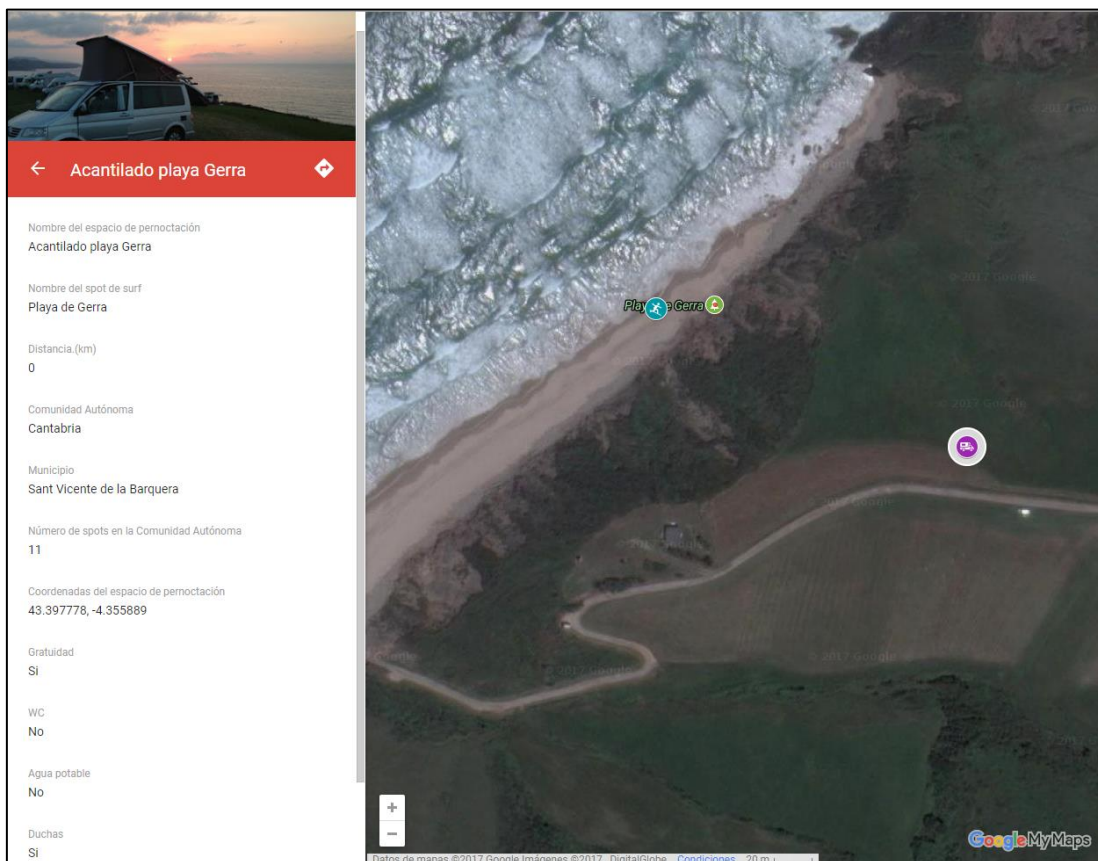

Figura 7. Captura d'imatge de l'espai de pernoctació "Acantilado playa Gerra".

2.LA BASE DE DADES

En aquest apartat es presenten les fonts consultades, el procés de creació de la base de dades, la metodologia seguida i les categories que s'inclouen en cada element de la base de dades.

2.1 FONTS

Com que el projecte del cercador és propi, no compta amb una base de dades existent aliena i, per tant, el primer pas ha estat crear una base de dades pròpia on es pot comptar amb tota la informació necessària cercada, de manera organitzada i recollida. La base de dades ha estat creada amb el programa Microsoft Excel.

La informació de la base de dades es desglossa en diferents variables, cadascuna de les quals s'ha cercat en una font diferent. Les fonts que s'han utilitzat en aquesta base de dades són les següents:

[-Furgovw.org](http://Furgovw.org) : Portal web creat l'any 2005, on es pot cercar des d'opinions i tutories per modificar la furgoneta (*camperitzar*), fins a localitzacions on pernoctar amb la furgoneta amb opinions dels usuaris i informació sobre el lloc de pernoctació.

-Todosurf.com / surf-forecast.com : Portals web destinats a oferir les previsions (informació relacionada amb les condicions aptes per realitzar surf en una ubicació) de moltes de les platges de la península ibèrica, web cams i articles relacionats amb el món del surf.

-Maps.google.es : Servei de cartografia en línia gratuït de Google, on es disposa d'una interfície d'usuari amb zoom. Ofereix mapes i imatges reals provinents de satèl·lits i avions. Aquest portal pot oferir imatges a través de la prestació de “[Google Street Views](#)”, que ofereix vistes panoràmiques des de diverses posicions al llarg de molts carrers i carreteres del món.

2.2 LA BASE DE DADES

La creació de la base de dades va iniciar-se amb la recerca de tots els espais on és possible practicar el surf. A través dels portals todosurf.com i surf-forecast.com es van extreure totes les ubicacions de les platges de les 10 comunitats autònomes espanyoles que disposen d'onades per la pràctica del surf i de Portugal. A cada platja se li adjudica un nom en una categoria (anomenada “Nom de l'spot de surf”) i posteriorment aquesta platja es cerca a través de [Google Maps](#) i es registren les seves coordenades (aquesta categoria s'anomena “Coordenades de l'spot de surf”).

El cercador relaciona cada platja amb un espai de pernoctació. Les dues categories van acompanyades de la seva corresponent imatge recollida en les categories de “URL de la imatge de l'spot de surf” i “URL de l'espai de pernoctació”, cercades a través de “[Google Street View](#)” realitzant una captura d'imatge o ve cercant la imatge al conegut cercador de Google.

Molts dels espais cercats per pernoctar no estan registrats al portal Furgovw.org, per tant s'han cercat a través de [Google Maps](#) i [Google Street Views](#), buscant zones properes a les

platges amb bons accessos i els màxims serveis disponibles a l'abast, a través de les imatges satèl·lit que ofereixen els mapes.

Posteriorment, es van cercar les categories dels serveis que s'ofereixen, com les escoles de surf en l'spot. Pel que fa a l'espai de pernoctació, els serveis han estat desglossats en les categories: "Dutxes", "Aigua potable" i "WC". També s'indica en una categoria el municipi al que pertany l'espai i la seva gratuïtat, a més de una descripció del espai de pernoctació. Tota aquesta informació o bé s'ha extret de Furgovw.org o s'ha cercat minuciosament a través de [Google Street Views](https://www.google.com/maps/).

En una altra categoria, s'ha cercat la distància entre l'espai de pernoctació i l'spot de surf, a través de [Google Maps](https://www.google.com/maps/) amb les coordenades cercades anteriorment.

2.3 LA METODOLOGIA

La recerca dels espais de pernoctació ha estat una tasca lenta i meticulosa. Molts dels espais de pernoctació s'han explorat, primer, a través de la imatge satèl·lit de [Google Maps](https://www.google.com/maps/) i s'han contrastat també amb informació i opinions del usuaris del fòrum de Furgovw.org.

Per escollir l'espai de pernoctació s'han tingut en compte 3 factors:

- 1) L'espai per pernoctar ha de ser una zona adient i segura , ja que ha de ser apta per aparcar i que preferiblement estigui situada en una zona tranquil·la ,on hi hagi un baix flux de gent, per poder pernoctar amb silenci i comoditat.
- 2) La proximitat amb l'spot de surf és important, ja que els usuaris valoraran positivament poder desplaçar-se caminant, del espai de pernoctació, a la platja.
- 3) Els serveis que oferirà l'espai de pernoctació són importants, ja que disposar de serveis com WC, aigua potable o dutxes és valorat positivament per la comoditat de l'usuari. Per observar si s'ofereixen aquests serveis, l'exploració dels espais ha estat a través del [Google Street Views](https://www.google.com/maps/). Cal dir també que moltes de les platges on s'han cercat els espais disposen d'una bona senyalització de WC i dutxes pels banyistes en temporada d'estiu.

2.4 CATEGORIES

La base de dades està formada per 18 categories que s'explicaran posteriorment indicant d'on s'ha extret cadascuna:

- Nom de l'spot de surf. : En aquesta categoria hi correspon el nom de la platja on es practica el surf, procedent dels portals Todosurf.com i Surf-forecast.com.

- Comunitat autònoma: S'indica en quina comunitat autònoma pertany cada espai i spot.

- Municipi: S'indica en quin municipi pertany l'espai i l'spot.

- Nombre d'spots per comunitat autònoma: S'indica el nombre d'spots registrats en la comunitat autònoma al que pertany cada espai i spot.

- Coordenades de l'spot de surf : Es tracta d'una categoria numèrica que es basa en les coordenades (longitud i latitud) que donen la ubicació exacta de la platja on es practica el surf. Són procedents de [Google Maps](#), cercades manualment a partir dels mapes satèl·lit que ofereix el portal web.

- URL de la imatge de l'spot de surf: Són els enllaços URL de la imatge de la platja on es practicarà el surf.

- Escoles de surf: Aquesta categoria dona l'enllaç del portal web de l'escola de surf, amb lloguer o compra de material més propera a l'espai.

- Nom de l'espai de pernoctació : En aquesta categoria correspon el nom que se li ha donat al espai de pernoctació.

- Coordenades de l'espai de pernoctació: Es tracta d'una categoria numèrica que es basa en les coordenades que donen la ubicació exacta de l'espai de pernoctació. Són procedents de [Google Maps](#), cercades manualment a partir dels mapes satèl·lit que ofereix el portal web.

- URL de l'espai de pernoctació : Són els enllaços URL de la imatge de l'espai on es pernoctarà amb la furgoneta.

- Gratuïtat: S'indica si l'espai és gratuït o no. Existeixen espais pagament.

- WC: S'indica si l'espai té serveis o no.

- Dutxes: S'indica si l'espai té dutxes o no.

- Aigua potable: S'indica si l'espai té aigua potable com fonts públiques o no.

- Informació de la zona: Consta d'una breu descripció del espai de pernoctació.

- Distància: En aquesta categoria s'indica la distància en quilòmetres entre els dos espais, l'spot de surf i l'espai de pernoctació. Cada *spot* de surf està lligat a un espai de pernoctació proper.

- Previsions: Aquesta categoria si adjunta l'enllaç web de la previsió d'onades de cada platja registrada. Procedent de [Todosurf.com](#) o [Surf-forecast.com](#).

- Enllaç furgovw.org: Aquí s'adjunta l'enllaç web dels llocs d'on s'ha extret algun tipus d'informació sobre la pernoctació registrada de [Furgovw.org](#).

*S'han creat 3 bases de dades diferents, i) una per la península espanyola anomenada "Base de dades Espanya" (explicada anteriorment) amb 18 variables; ii) una per Portugal anomenada "Base de dades Portugal" amb 18 variables, i iii) una altra per les Illes Canàries anomenada "Base de dades Illes Canàries" amb 18 variables.

En el cas dels espais i spots registrats en Portugal, la base de dades ha variat afegint dues variables diferents a les d'Espanya:

- País: Especifica que els espais i spots pertanyen a Portugal.

- Regió: Especifica concretament en quina regió pertany. Aquesta variable a substituït les categories de “Comunitat autònoma” i “Nombre d’spots per comunitat autònoma”.

En el cas dels espais i spots registrats en l’arxipèlag canari, la base de dades ha afegit dues variables diferents a la base de dades d’Espanya i Portugal :

- Illa: Especifica l’illa canària a la qual pertany l’espai i l’spot. Aquesta variable substitueix la variable “Comunitat autònoma”.

- Nombre d’spots a l’illa: S’indica el nombre d’spots registrats en l’illa al que pertany cada espai i spot. Aquesta variable substitueix la variable “Nombre d’spots per comunitat autònoma”.

3. ANÀLISI DE DEMANDA I D'OFERTA

En aquesta secció s'analitzarà la demanda i l'oferta dels espais registrats a Espanya i Portugal.

3.1 ESPANYA

3.1.1 ANÀLISI DE DEMANDA

Econòmicament parlant, una onada on es pot practicar el surf, pot generar uns 12 milions d'euros anuals en ingressos per la imatge, aprofitament energètic, utilització recreativa o turisme del territori (Lobo Rodrigo, 2013). És per això que regions com Portugal o Haití estan apostant pel turisme de surf com a segment prioritari.

Els economistes Thomas McGregor i Samuel Wills de la Universitat de Oxford, practicants també d'aquest esport, han publicat un estudi que intenta calcular el valor econòmic de les onades a nivell global. Han calculat que aquestes onades produeixen uns 48 milions de dòlars anuals en tot el món. Per arribar aquestes xifres, els economistes van prendre d'una base de dades global amb 5.151 onades, on es qualifica la seva dificultat i qualitat. L'anàlisi tenia en compte activitats relacionades indirectament amb el surf (com lloguer de cotxes) i directament amb el surf (com la compra del material). Van determinar que les onades d'alta qualitat augmenten l'activitat econòmica del lloc entre un 16% i un 32% al llarg de 21 anys. Si parlem d'onades d'alta qualitat, a Espanya, podem destacar l'onada de Mundaka, que genera 4,5 milions de dòlars anualment (McGregor, Thomas i Wills, Samuel, 2017).

També, altres estudis han demostrat que el surf és un sector dinàmic on, en ple període de crisi econòmica, ha obtingut una taxa de creixement del 14% anual al món i un creixement relacionat al turisme de surf del 8 i 10% anual (Otero Paz, 2014). En definitiva, un mercat molt rendible amb una indústria de creixement potent i amb un paper important en moltes de les estratègies turístiques en regions costeres.

Actualment, existeixen 438 escoles de surf registrades a Espanya, 164 clubs de surf federats i 30.555 llicències federades de surf (*Consejo Superior de Deportes*, 2016). Una llicència federada en surf per la FES (*Federación Española del Surf*) garanteix al surfista una cobertura i assistència mèdica mundial per un import de 6.000€ i és un requisit indispensable per participar en competicions organitzades per la pròpia FES o altres federacions adherides. Actualment, s'estimen uns 400 mil surfistes en territori espanyol practicant aquest esport. Cal dir que no tots els practicants estan federats, ni totes les escoles o clubs federats.

Taula 1. Evolució de les llicències federades a la FES.

Any	Nombre de llicències federades	% Augment respecte l'any anterior	% Augment total
2011	14.009		
2012	23.089	65%	
2013	23.249	1%	
2014	25.631	10%	
2015	27.624	8%	
2016	30.555	11%	118%

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del *Anuario d'Estadística Deportivo*, 2016.

Si s'analitza el creixement de les llicències federades els darrers 5 anys, podem observar que l'augment és del 118%: de 14.009 federats l'any 2011 a 30.555 federats l'any 2016.

Les llicències de clubs federats per comunitats autònomes i clubs federats per la FES al 2016 es poden trobar a les figures següents:

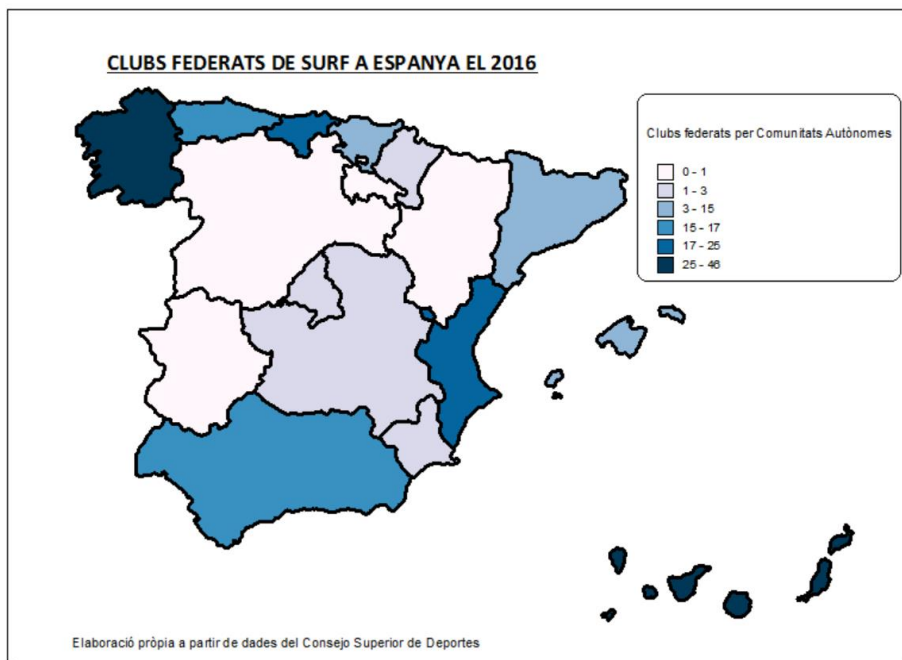

Figura 8. Mapa dels Clubs Federats a la FES l'any 2016.

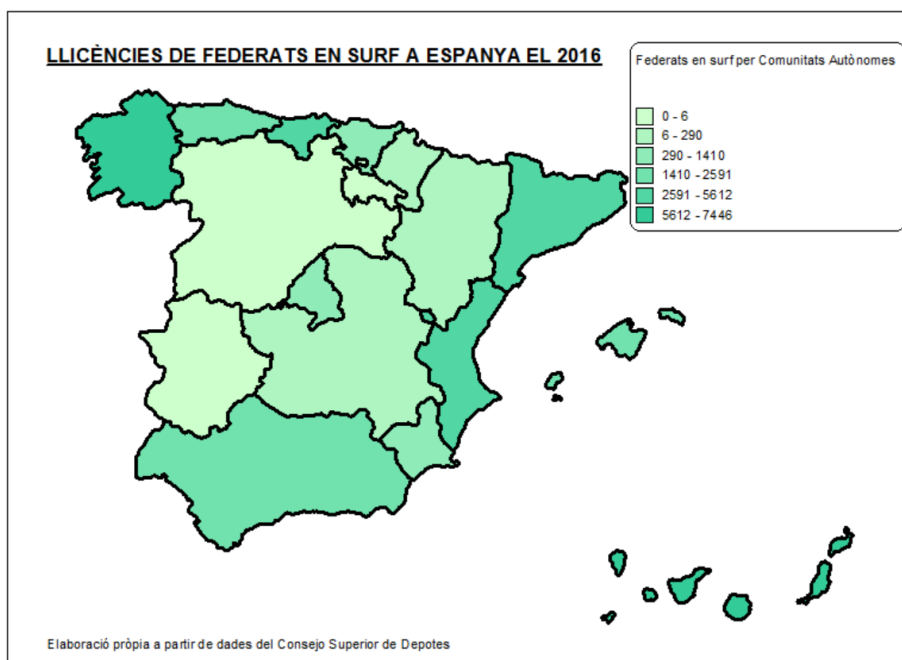

Figura 9. Mapa de les Llicències Federades a la FES l'any 2016.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Consejo Superior de Deportes, 2016.

Als mapes anteriors, podem observar els clubs federats i les llicències federades registrades l'any 2016 a Espanya segons la FES i la seves diferències per comunitats autònomes. A continuació s'analitzarà breument cada comunitat autònoma registrada al cercador i les seves dades obtingudes en clubs i llicències.

PAÍS BASC

La regió basca compta amb un baix nombre de clubs federats (3 l'any 2016) i un nombre no molt elevat de llicències federades (783 l'any 2016). Aquestes baixes xifres en relació a l'oferta d'spots en la regió sembla no donar unes dades reals de l'espai, però s'ha de tindre en compte que no tots els surfistes i clubs estan registrats en la federació espanyola de surf. De fet, l'EHSF (*Euskal Herriko Surf Federazioa*) té registrats 46 clubs federats, 26 escoles i 137 surfistes federats al 2017.

CANTÀBRIA

La regió cantàbrica té 3.051 llicències federades en surf (sent la 4ta regió amb més llicències federades a Espanya l'any 2016) i 18 clubs federats en surf (sent la 3ra regió amb més clubs federats l'any 2016). Cal mencionar que la regió també compta amb la seva federació autonòmica: l'FCS (*Federación Cantabra de Surf*), amb 36 clubs federats l'any 2017.

ASTÚRIES

La regió d'Astúries té 1.937 llicències federades en surf i 16 clubs federats en surf l'any 2016. Podem considerar que el nombre de clubs i de llicències, juntament amb els spots registrats, fa de la regió un espai destacable en surf a Espanya. Astúries també compta amb una federació autonòmica de surf: l'FSPA (*Federación de Surf del Principado Asturiano*) amb 13 escoles federades i 52 clubs l'any 2017.

GALÍCIA

La regió gallega té el nombre de clubs federats més elevat després de Canàries (25 l'any 2016) i el registre de llicències federades més elevat de la península (5.612 l'any 2016). Aquestes xifres donen una idea sobre la importància de l'activitat del surf en aquesta regió, que fa frontera amb el país veí de Portugal. Galícia també compta amb una federació autonòmica: l'FGSURF (*Federación Galega de Surf*).

MÚRCIA

La regió murciana compta amb amb 1 sol club federat i 290 llicències federades l'any 2016.

ANDALUSIA

La comunitat andalusa compta amb 15 clubs federats i 2.498 llicències federades l'any 2016. La regió té un nombre acceptable d'spots registrats i d'una importància destacable a l'espai exposat a l'oceà, que fa de ella una comunitat on l'activitat del surf és present d'una manera estacional però destacable.

COMUNITAT VALENCIANA

La Comunitat Valenciana compta amb 17 clubs federats i 3.473 llicències federatives l'any 2016, unes dades sorprenents si es compara amb els spots valencians aptes pel surf registrats al cercador.

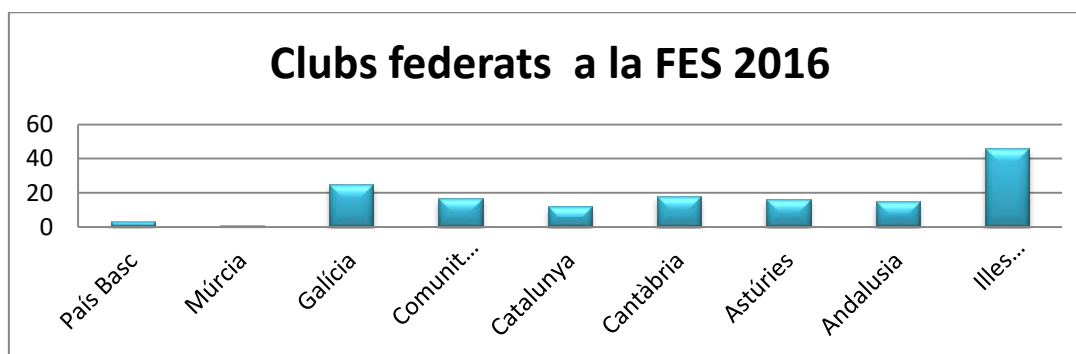
CATALUNYA

En la regió catalana trobem 12 clubs federats registrats i un total de 2.591 llicències de surf federades l'any 2016. Catalunya també compta amb una federació autonòmica de surf: la UCS (Unió Catalana de Surf).

CANÀRIES

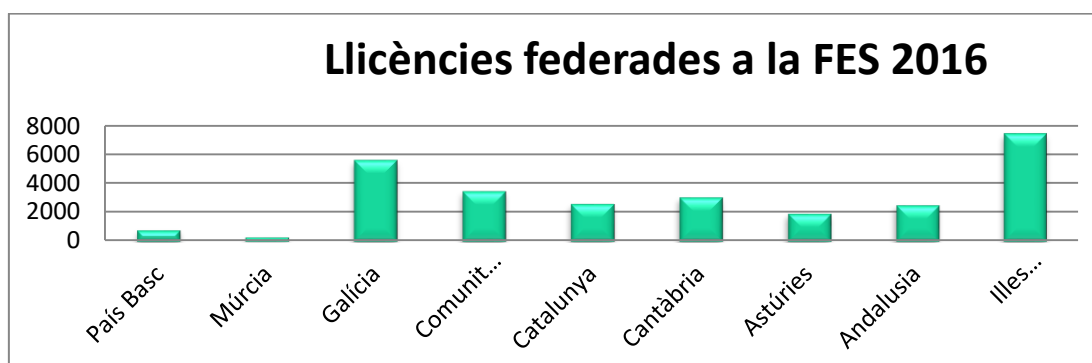
La comunitat autònoma de Canàries, a part de tindre el nombre d'spots més elevat registrats al cercador, té 46 clubs federats i 7.446 llicències de surf, les xifres més altes dels espais registrats al cercador. Canàries també compta amb una federació autonòmica de surf: l'FCS (*Federación Canària de Surf*) amb un total de 14 clubs federats i 59 escoles oficials federades a l'FCS l'any 2017 repartits entre Fuerteventura, Gran Canària, Tenerife i Lanzarote.

Figura 10. Gràfic dels clubs federats a la FES l'any 2016.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Consejo Superior de Deportes, 2016.

Figura 11. Gràfic dels clubs federats a la FES l'any 2016.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Consejo Superior de Deportes, 2016.

3.1.2 ANÀLISI D'OFERTA

A continuació, podem observar la totalitat d'spots (denominació dels espais pensats per realitzar l'activitat del surf) i espais (denominació dels indrets pensats per la pernoctació) espanyols analitzats per crear el cercador. Un total de 100 spots de surf, juntament amb els seus 100 espais de pernoctació corresponents. Tots els espais estan ubicats en regions costeres per tant l'anàlisi d'aquests espais només té en compte les regions exposades al mar o a l'oceà.

Taula 2. Spots i espais registrats per comunitats autònomes.

ESPANYA		
Comunitat Autònoma	Nombre d'spots	Nombre d'espais
Canàries	21	21
Astúries	15	15
Galícia	15	15
País Basc	12	12
Cantàbria	11	11
Andalusia	10	10
Catalunya	9	9
C.Valenciana	4	4
Múrcia	3	3
TOTAL	100	100

Font: Elaboració pròpia a partir de la base de dades.

En aquesta taula, podem observar que la comunitat autònoma amb més espais i spots registrats és la regió de les illes Canàries, la comunitat més exposada al oceà, ja que aquest ressegueix i delimita la seva regió. Les comunitats autònomes d'Astúries, Galícia, el País Basc i Cantàbria són les regions amb més spots i espais registrats, totes elles regions del nord de la península, exposades al Mar Cantàbric i l'Oceà Atlàntic, amb 53 spots i 53 espais que fan un total 106 ubicacions registrades. Pel que fa a les regions costeres del Mar Mediterrani, Andalusia, Catalunya, la Comunitat Valenciana i Múrcia sumen 26 spots i 26 espais de pernoctació que fan un total de 52 ubicacions registrades. Amb aquesta anàlisi numèrica es pot dir que les regions del nord de la península tenen una major oferta turística encarada al surf, que a les regions de l'est i sud de la península, costeres al Mar Mediterrani, amb gairebé la meitat de llocs registrats. És convenient dir que l'estacionalitat en la pràctica del surf als spots del sud i de l'est de la península és més elevada que l'estacionalitat als spots del nord, ja que les formacions de les onades venen condicionades geogràficament pel fons marí, a part de la meteorologia i les marees.

Cal dir que els spots registrats en cada regió no són els únics spots existents en l'àrea, ja que en moltes regions existeixen més spots que no han estat registrats al cercador per falta d'informació.

ANÀLISI DE LES INFRAESTRUCTURES DE CARRETERES

La xarxa de Carreteres del Estat és la infraestructura de transport més gran i homogènia de les infraestructures espanyoles, en concret 370 mil quilòmetres d'autopistes, autovies, carreteres de doble calçada i carreteres convencionals, necessàriament degut a la indústria i el turisme existent, però cal destacar que Espanya té un sistema radial amb un epicentre en qual s'hi troba la capital espanyola, Madrid. La xarxa de carreteres connecta molt bé la capital espanyola amb la resta del estat. Altres àrees com Barcelona o Saragossa, també disposen d'una xarxa radial de carreteres al seu voltant deguda a la seva importància industrial i turística. Pel que fa a la resta del Estat, alguns nuclis de població queden indirectament connectats entre si, degut a la centralitat d'aquests radis esmentats.

Tot i que sigui un sistema radial, la xarxa de carreteres ressegueix tota la costa Mediterrània (AP-7 / A-7) i Cantàbrica (AP-8 / A-8). En el cas de la proposta turística desenvolupada en aquest treball, la xarxa de carreteres cobreix les necessitats dels usuaris. Pel que fa a les illes Canàries de Las Palmas, Fuerteventura, Tenerife i Lanzarote, on s'han cercat els espais, no contenen carreteres estatals, sinó amb carreteres intercomunitàries, lògicament, aquestes ressegueixen el litoral de la majoria de les illes connectant els municipis grans amb la resta de l'illa, deixant en alguns casos parts de l'illa sense gaires accessos per autovia o carreteres principals ja que no hi ha grans nuclis de població.

Figura 12. Mapa de la xarxa de Carreteres de l'Estat 2016.

Font: Ministerio de Fomento, Dirección General de Carreteras, 2016.

Organització i Nomenclatura de Carreteres de l'Estat.

AP-?? Autopistes de Peatge.

R-? Autopistes de Peatge d'accés a Madrid (Radials).

A-?? Autopistes Lliures i Autovies.

ZZ-?? Autopistes i Autovies d'accés o circumval·lació.

N-??? Carreteres nacionals, convencionals i doble calçada.

ZZ-?? Carreteres d'accés o circumval·lació, convencionals i doble calçada.

Xarxa Autonòmica (Carreteres de la Comunitat Autònoma)

XX-?? Autopistes i Autovies Autonòmiques.

ZZ-?? Autopistes i Autovies Autonòmiques d'accés o circumval·lació.

XX-??? Carretera Autonòmica de Primer Nivell (Xarxa Principal o Bàsica).

XX-??? Carretera Autonòmica de Segon Nivell (Xarxa Comarcal).

XX-??? Carretera Autonòmica de Tercer Nivell (Xarxa Local).

Xarxa Provincial (Carreteres de la Diputació Provincial)

YY-???? Xarxa Comarcal.

YY-???? Xarxa Local.

Xarxa Municipal (Carreteres de l'Ajuntament)

ZZ-?? Autopistes i Autovies Municipals d'accés o circumval·lació.

ZZ-???? Xarxa local, carreteres locals o camins veïnals.

Quan la carretera forma part d'un itinerari de la Xarxa Europea, a la senyalització se li afegeix l'identificador **E-??** d'acord a la numeració establerta per la UNECE (Comissió Econòmica de les Nacions Unides per a Europa). No s'ha de confondre amb **E-??**, una nomenclatura rara però usada ocasionalment en les carreteres que enllacen les carreteres radials **N-?** amb l'autovia corresponent **A-?** quan aquestes circulen distants.

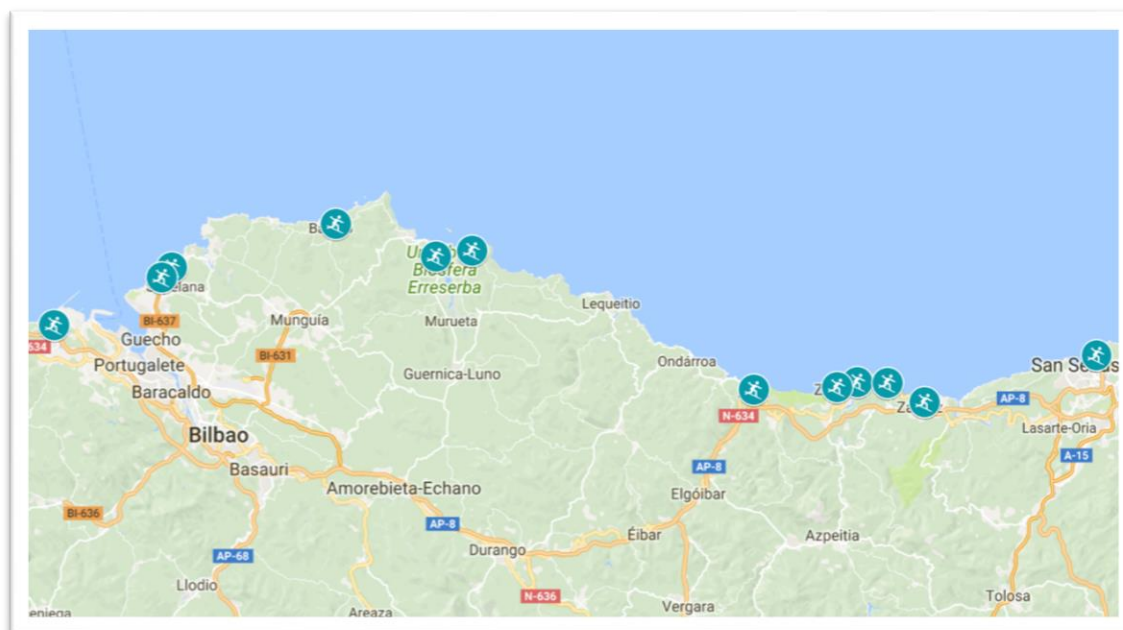

Figura 13. Captura d'imatge dels spots al País Basc.

En aquest mapa podem observar la regió del País Basc amb els seus 12 spots registrats al cercador, situant-se com a la 4a regió amb més spots ubicats. Aquest mapa ens dona una informació molt valuosa sobre la ubicació de les platges on l'esport del surf és practicable. Cada ubicació compta amb almenys una escola o club dedicat en aquest esport, el que comporta que l'oferta de turisme dedicat al surf en aquests espais sigui present en moltes de les àrees on s'aglutinen més d'un spot. Es pot observar que la zona on s'aglutinen més spots és a la zona del municipi de Zarautz i els petits municipis pròxims a aquest. Els dos grans nuclis de població en aquesta regió i situats al mapa són San Sebastián (amb un spot) i Bilbao (amb 3 spots pròxims al nucli) i estan connectats per l'autopista AP-8. Cal destacar l'spot de Mundaka, conegut per la seva onada de classe mundial i de les millors d'Europa, on a sigut seu del circuit mundial de surf (Billabong Pro de Mundaka) durant 9 anys.

Pel que fa a la infraestructura de carreteres, la connexió és l'adequada ja que es té accés o bé per carretera nacional (N-634) o bé per Autopista Cantàbrica (AP-8) a la majoria d'espais, tret de 3 spots concrets en el quals només si accedeix per carreteres secundàries. L'autopista Cantàbrica AP-8, connecta la frontera francesa amb la ciutat de Bilbao i, després, aquesta es converteix en l'Autovia Cantàbrica A-8 que enllaça altres regions fins a Galícia. Cal dir que els 3 spots pitjor connectats són els de Mundaka, Bakio i Laga ja que queden inaccessibles a través de carreteres principals o autovies, però accessibles a través de carreteres secundàries.

CANTÀBRIA

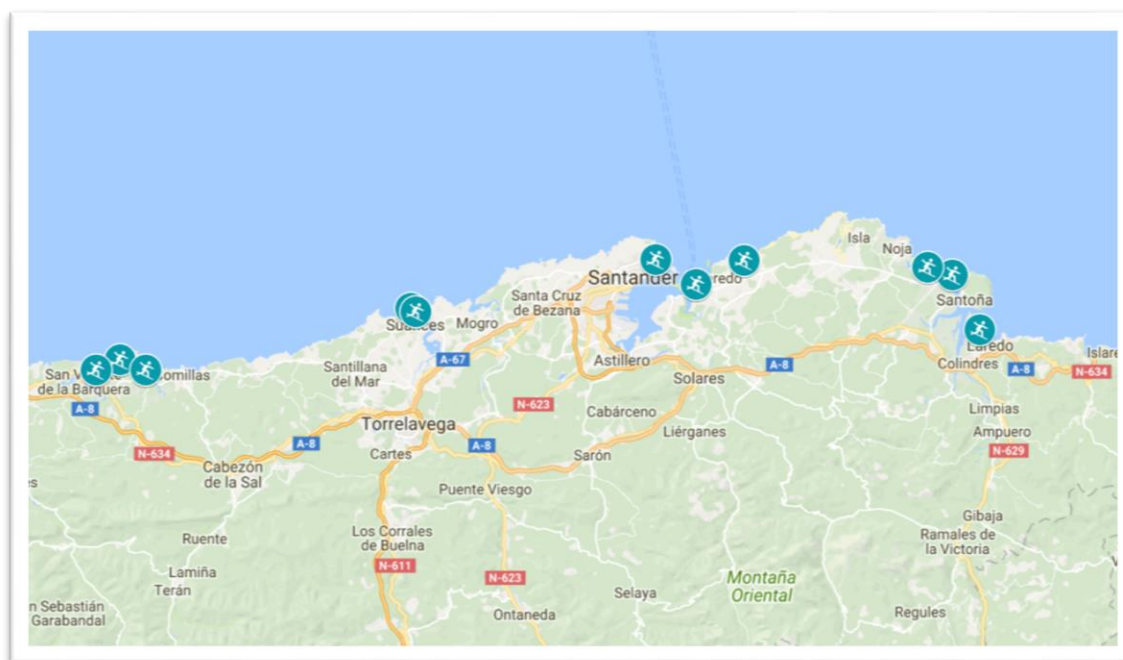

Figura 14. Captura d'imatge dels spots a Cantàbria.

En la regió de Cantàbria podem observar 11 spots registrats, sent la 5na regió amb més spots registrats del cercador. En el mapa podem distingir que el nucli de població més important en termes d'spots registrats, és Santander que disposa de 3 spots propers registrats, mentre que la resta d'spots estan distribuïts en municipis de població menor. El nombre d'spots registrats en la regió és suficient per considerar que el turisme de surf en la regió és important.

Pel que fa a la infraestructura de carretera, la connexió entre nuclis és l'adient a través d'autopista/autovia i carretera nacional. Destaca l'Autovia del Cantàbric (A-8), que connecta la ciutat de Bilbao amb Lugo, resseguint el litoral del nord d'Espanya i que en la regió cantàbrica connecta d'est a oest la comunitat i per tant connecta els diferents indrets de la costa cantàbrica i fa accessibles els espais registrats. L'accés als spots també es pot realitzar a través de carreteres secundàries. La proximitat entre els spots dona la possibilitat d'escollir més d'un spot sense la necessitat de desplaçar-se molts quilòmetres.

ASTÚRIES

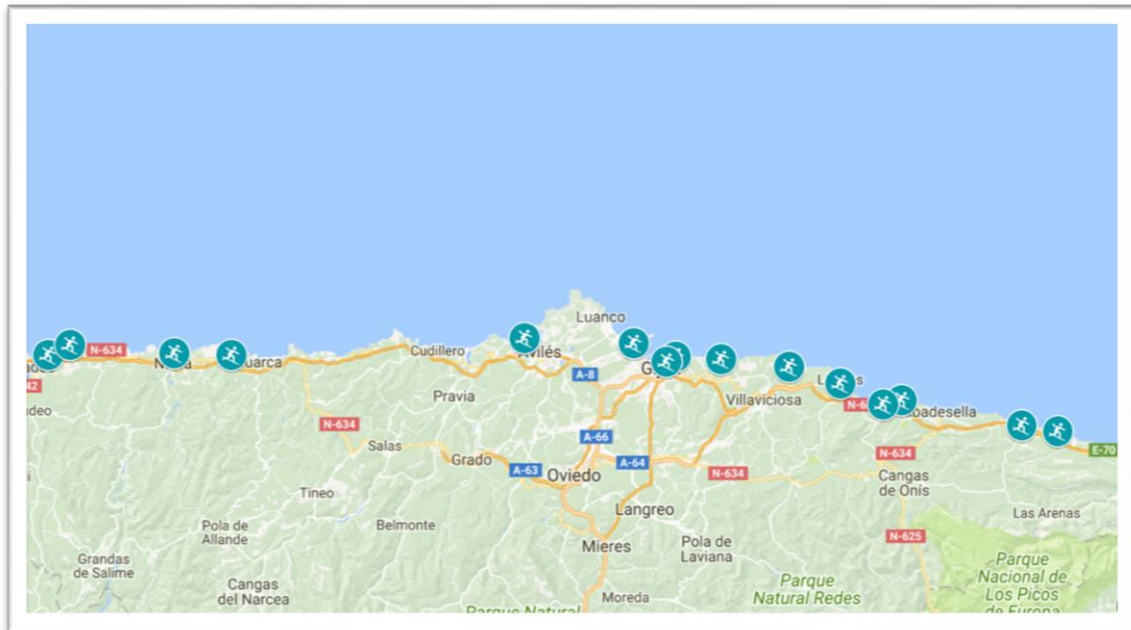

Figura 15. Captura d'imatge dels spots a Astúries.

En la regió d'Astúries podem observar 15 spots registrats, sent la 2na regió amb més spots registrats al cercador (juntament amb Galícia). Al mapa, podem contemplar el repartiment dels spots per gairebé tot el litoral de la regió i podem distingir el municipi de Gijón on trobem 4 spots registrats en les seves proximitats, sent una zona costera amb una població important. Amb els seus 15 spots registrats, podem considerar la regió asturiana com una destinació important en el món del surf a Espanya.

Pel que fa a la infraestructura de carreteres, la connexió entre els espais és la necessària per poder accedir a tots ells sense impediments, ja que el municipi de Gijón i les seves proximitats tenen diversos accessos (A-8, A-66, AS-I, AS-II i N-632) i el litoral està resseguit per la nacional N-632 i l'Autovia del Cantàbric A-8.

GALÍCIA

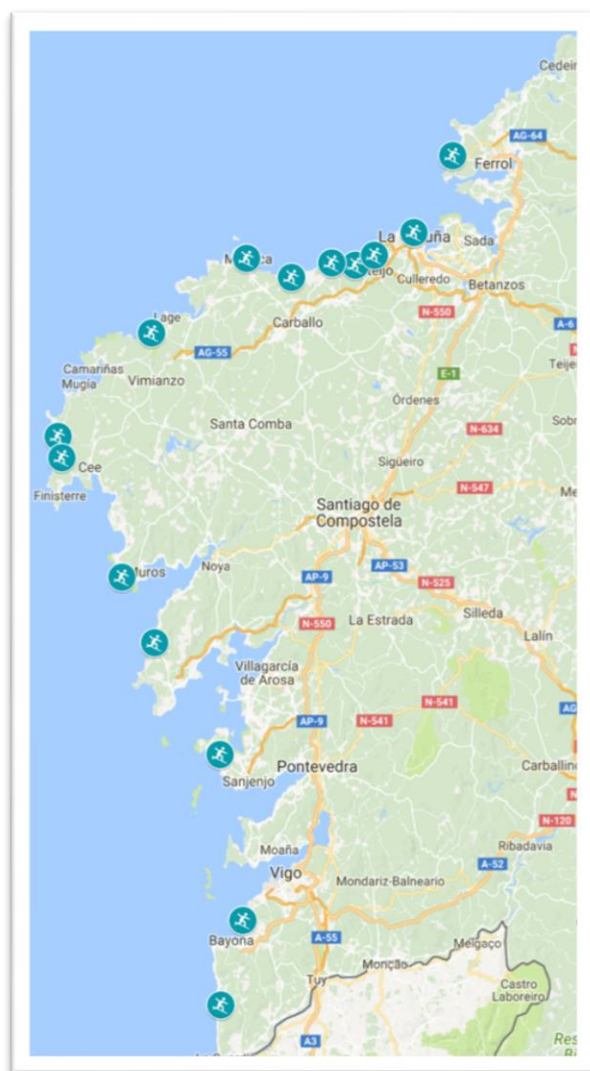

Figura 16. Captura d'imatge dels spots a Galícia.

La regió de Galícia, amb 15 spots registrats, comparteix amb la regió asturiana el segon lloc en termes de nombre d'spots registrats al cercador. El repartiment dels spots en aquesta regió no és regular a llarg de la comunitat costera, ja que en la província de Lugo no hi ha spots registrats i a l'extrem nord de la província de Corunya tampoc. Els spots registrats en la regió gallega estan repartits en la costa oest exposada a l'oceà Atlàntic, que és el responsable d'haver erosionat el seu litoral formant una multitud de caps i ries on estan ubicats molts dels spots registrats. Cal destacar que Galícia té municipis demogràficament importants situats a la costa però, en concret, el municipi de Corunya és l'espai amb més spots registrats en la seva proximitat (concretament 4).

Pel que fa a les infraestructures de carretera, la regió gallega uneix els grans municipis amb la resta de municipis mitjançant autopistes, autopistes i carreteres nacionals. Pel que fa a molts dels spots registrats a la costa de Corunya, alguns apartats de la capital queden poc accessibles amb les autopistes i carreteres nacionals, però accessibles amb les carreteres autonòmiques.

MÚRCIA

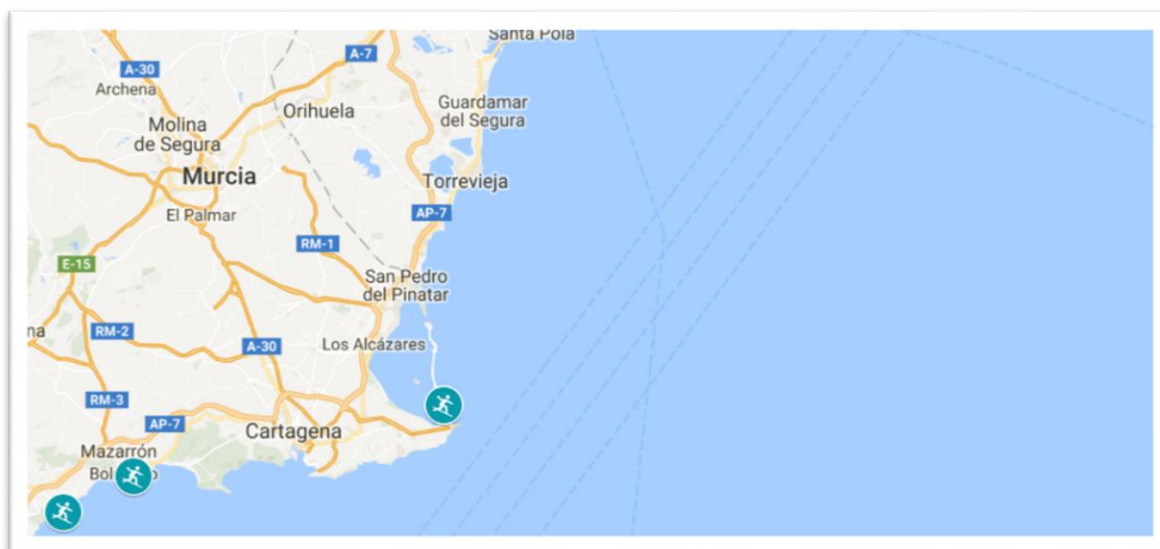

Figura 17. Captura d'imatge dels spots a Múrcia.

En aquest mapa podem observar els 3 spots registrats en el cercador en la regió de Múrcia. Els 3 spots es situen al sud de la regió. Múrcia és la comunitat autònoma amb menys spots registrats al cercador degut a les dimensions de la regió i l'estacionalitat del surf al Mediterrani.

La infraestructura de carreteres està formada per l'Autopista del Mediterrani (AP-7) que ressegueix la costa de la regió i les autovies autonòmiques de la Regió de Múrcia que connecten la capital amb la costa i altres municipis de la regió. Per tant, la xarxa viària de la regió és l'adequada per l'accés als spots registrats.

ANDALUSIA

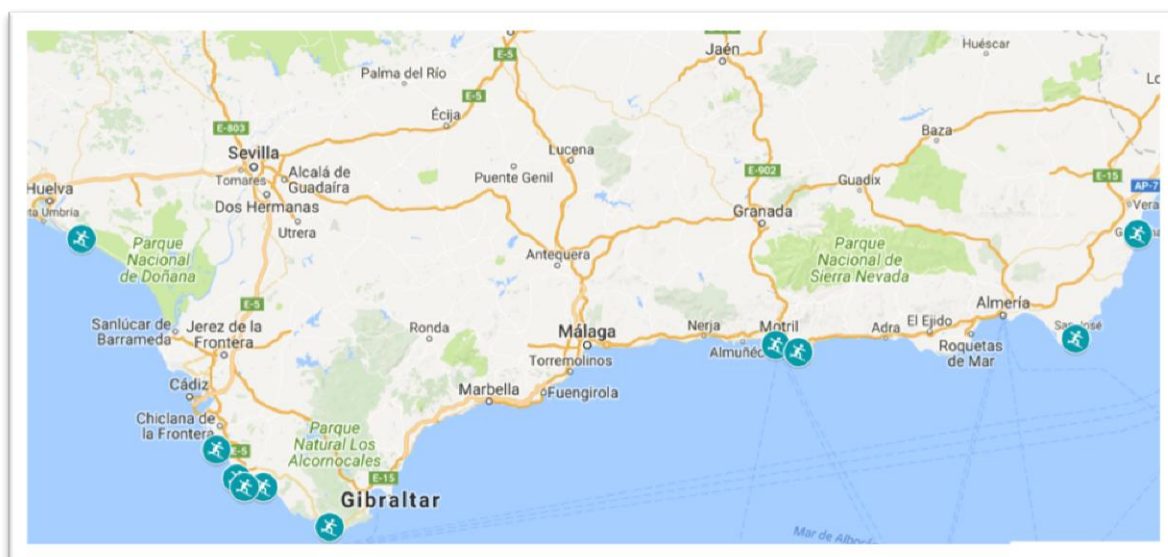

Figura 18. Captura d'imatge dels spots a Andalusia.

En la regió d'Andalusia podem observar 10 spots registrats al cercador, posicionant-la com la sisena Comunitat Autònoma amb més spots registrats. La regió andalusa està situada al sud de la península, exposada al Mar Mediterrani i a l'oceà Atlàntic. Els spots registrats estan repartits espaiosament per la costa andalusa, fent que l'espai on es concentren més spots sigui la zona exposada al oceà i que en espais demogràficament importants com Màlaga i proximitats no hi hagi spots registrats degut a les condicions geogràfiques.

Pel que fa a la infraestructura de carreteres, la regió és inici de la ruta europea de la E-15, un conjunt de carreteres que enllaça Espanya, França i Regne Unit. En concret, el tram espanyol de l'E-15, és anomenada Autovia/Autopista del Mediterrani (A-7/AP-7) i ressegueix tota la costa Mediterrània, començant des d'Algerias i resseguint tota la comunitat andalusa costera. L'accés per tant és l'adequat i la zona andalusa exposada al oceà està coberta per la nacional N-340.

COMUNITAT VALENCIANA

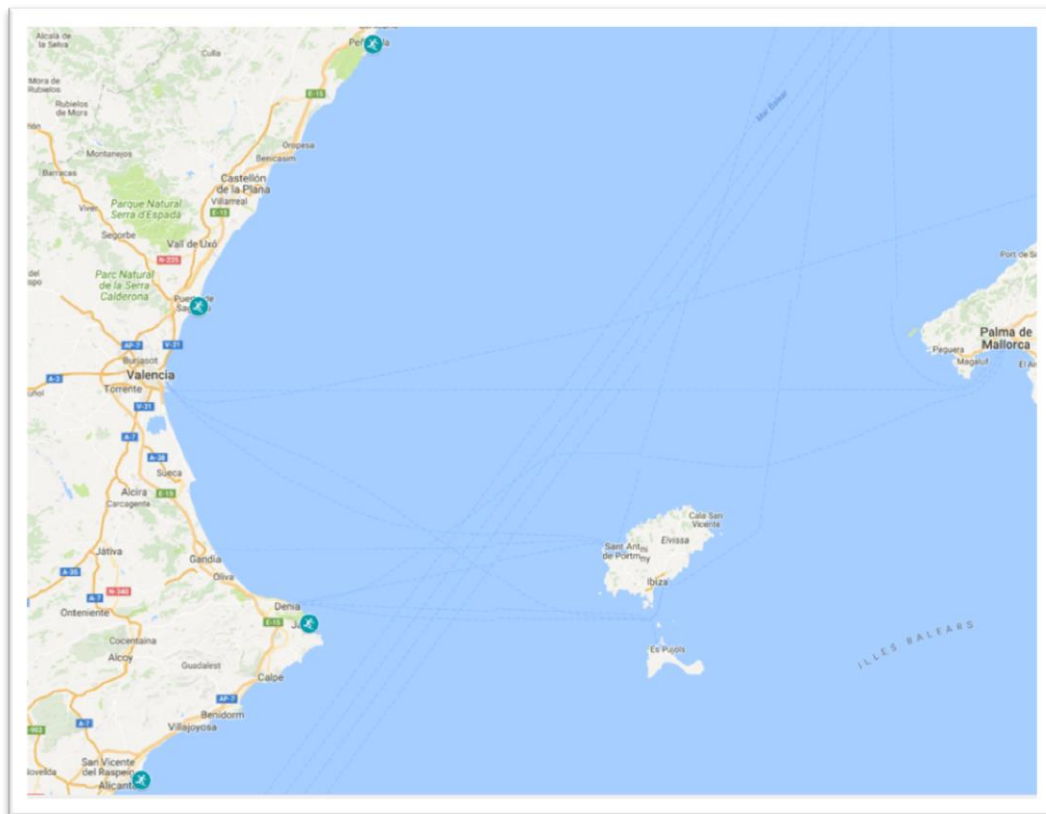

Figura 19. Captura d'imatge dels spots a la Comunitat Valenciana.

En la Comunitat Valenciana podem observar 4 spots registrats i és de les regions amb menys spots registrats juntament amb Múrcia. A diferència de Múrcia, les dimensions de la Comunitat Valenciana i la seva costa són més extenses, però degut a l'estacionalitat del surf al Mediterrani i a les seves condicions, la regió valenciana és la penúltima en spots registrats al cercador. Els 4 spots estan repartits per tota la regió, sense coincidir en un espai en concret. Més concretament, els spots es troben als municipis d'Alacant, Xàbia, Sagunt i Peníscola. Cal dir que existeixen més spots a la regió valenciana dels quals no s'ha trobat prou informació com per introduir-los a la base de dades i al cercador.

Pel que fa a la infraestructura de carreteres, la ruta europea de la E-15 (AP-7) ressegueix la costa valenciana de nord a sud fent accessible els spots registrats al cercador.

CATALUNYA

Figura 20. Captura d'imatge dels spots a Catalunya.

En aquest mapa, podem observar els 9 spots registrats a la regió catalana. Catalunya està exposada totalment al mar Mediterrani, el que implica una estacionalitat elevada que redueix l'activitat els mesos d'hivern i tardor. Es pot observar que en les proximitats dels municipis de Tarragona s'ubiquen 3 spots registrats i a Barcelona 3 més. La resta es reparteixen per la regió nord catalana, en concret a Lloret de Mar, Palamós i Cap de Creus. Mentre que els 6 spots registrats a les províncies de Tarragona i Barcelona són per realitzar surf convencional, els spots gironins són més aptes per la modalitat de *paddle surf*.¹

Pel que fa a les infraestructures viàries, Catalunya disposa de la ruta europea E-15 (AP-7/A-7) resseguint la totalitat de la costa tarragonina i barcelonina i en paral·lel la nacional N-340. També es pot observar l'anomenat Eix Coster C-31 que enllaça espais costers del territori català en diferents trams. Per tant, es pot dir que l'accés als spots és l'adequat.

¹*Paddle surf* : Disciplina del surf, en la qual el navegant utilitza un rem o pala per propulsar-se per l'aigua mentre està de peu sobre una taula de surf.

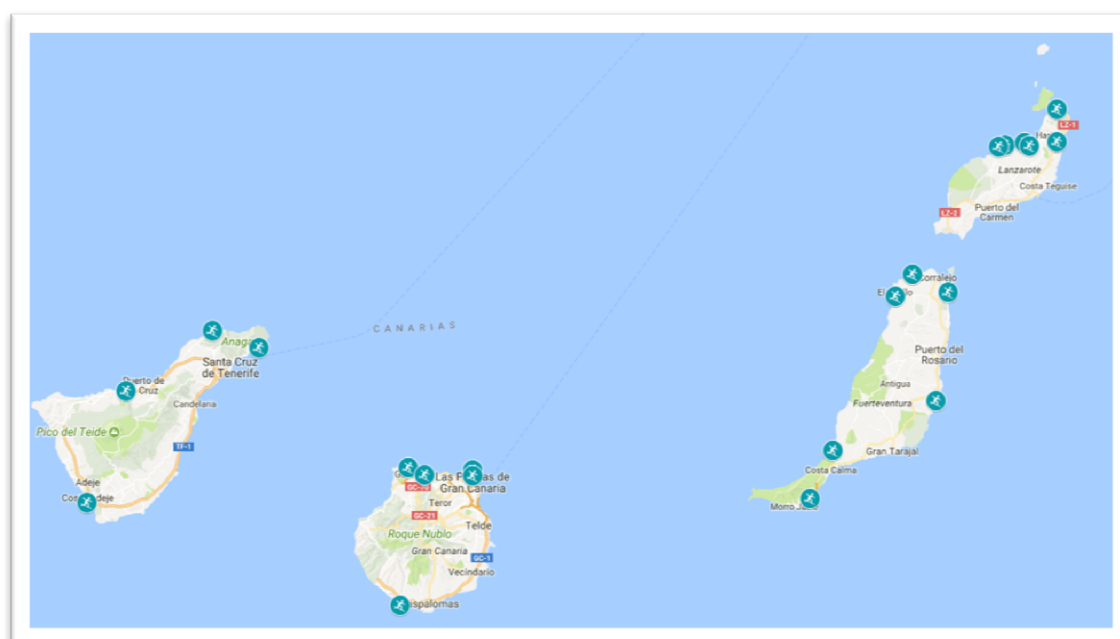

Figura 21. Captura d'imatge dels spots a les Illes Canàries.

En aquest mapa de les illes Canàries de Tenerife, Las Palmas, Lanzarote i Fuerteventura, podem observar els 21 spots registrats en el cercador, repartits en 4 spots a Tenerife, 5 a Las Palmas, 6 a Lanzarote i 6 més a Fuerteventura. És la comunitat autònoma amb més spots registrats degut a la seva exposició a l'oceà. No s'han registrat spots, ni espais en la resta d'illes Canàries, degut a les seves dimensions i poca oferta.

El repartiment dels spots no segueix cap ordre, les ubicacions dels spots es reparteixen per la costa de tota la illa a excepció de Fuerteventura on es troben tots ubicats al nord de l'illa.

Entre tots els spots, cal destacar l'spot de la platja La Santa, a l'illa de Lanzarote, per la seva onada reconeguda com una de les millors d'Europa i també com una de les més perilloses: "*el Quemao*". Cada any s'organitza una competició (*El Quemao Class*) que atrau als millors surfistes europeus a l'esdeveniment. Cal mencionar que les Illes Canàries tenen un clima subtropical oceànic i la seva temperatura és càlida durant la majoria de dies de l'any. El clima, juntament amb els seus nombrosos spots, fa de l'arxipèlag un espai molt apte per la pràctica d'aquest esport.

Pel que fa a la xarxa de carreteres de les illes de Tenerife, Las Palmas, Lanzarote i Fuerteventura disposen d'un sistema d'autovies i autopistes. La xarxa de carreteres es classifica en regional, insulars i municipals. Pel que fa aquestes carreteres, moltes ressegueixen la costa de les illes però alguns spots queden situats en espais de difícil accés degut a la falta d'infraestructura viària. L'oferta turística plantejada a la illa és favorable pels illencs, però no pels peninsulars, ja que l'accés a les illes és fa a través d'un avió i no per carretera, com en els altres casos. També existeix la opció de llogar un vehicle a la mateixa illa.

3.2 PORTUGAL

3.2.1 ANÀLISI DE DEMANDA

Amb una costa Atlàntica de 850 quilòmetres, la regió portuguesa aposta pel turisme de surf com un dels mètodes de des-estacionalització turística a la seva costa. Actualment s'estimen uns 200 mil surfistes portuguesos a la regió i es rep un turisme de surf majoritàriament espanyol, seguit d'altres països europeus com Regne Unit, França, Alemanya, Noruega, Suècia i Dinamarca. L'any 2011 Portugal va ser premiada per la organització *Save the Waves Coalitions* per la seves platges situades a Ericeira i on es va distingir com la primera reserva de surf a Europa.

L'ANS (*National Surfers Association*) és l'única organització que ha fet un estudi sobre l'impacte econòmic del surf a Portugal. L'estudi conclou uns resultats basats en 3 factors: la indústria del surf, el turisme associat al surf i la contribució que donen els 212 milers de surfistes estimats residents a Portugal (2012). Els 3 factors representen un 0,2% del PIB portuguès segons Francisco Rodrigues president de ANS. (Andrade, 2015)

L'ANS ha comptabilitzat que l'onada de la regió de Peniche durant el "*Rip Curl Pro de Peniche*" (una de les competicions del campionat del món de surf), va generar 13,6 milions d'euros durant la setmana que es va realitzar l'esdeveniment, quan van passar prop de 138 mil persones pel municipi de Peniche l'any 2013.

Un altre estudi realitzat per la WSL (*World Surf League*) l'any 2014, va concloure que els 3 esdeveniments celebrats a Portugal (Moche Rip Curl Portugal Pro, Cascais Billabong Pro i Cascais Women's Pro) van generar 46 milions d'euros, dels quals 28 milions procedeixen de l'esdeveniment de Peniche.

Una altra dada important a mencionar és la resposta turística del municipi de Nazaré, on es troba la onada més gran del món i que, 4 anys després de ser surfejada pel surfista Garrett McNamara, va passar a rebre la important xifra de 900 mil turistes durant l'any 2015. Les inversions hoteleres en el municipi s'han incrementat en 30 milions d'euros i el servei de restauració ha augmentat en un 50% anual (Andrade, 2015).

Segons les dades de la Federació Portuguesa de Surf, l'any 2013 hi havien registrades 185 escoles de surf federades a Portugal.

3.2.2 ANÀLISI D'OFERTA

A continuació podem observar la totalitat d'spots i espais cercats a Portugal, un total de 41 spots de surf i 41 espais de pernoctació. Portugal s'agrupa amb 18 districtes mentre que les illes de Madeira i les Açores formen regions autònomes. Els spots i espais registrats s'han classificat segons la NUTS (Nomenclatura d'Unitats Territorials d'Estadística de la Unió Europea), que classifica Portugal en 7 regions.

Taula 3. Spots i espais registrats per regions a Portugal.

PORTUGAL		
Regió	Nombre d'spots	Nombre d'espais
Algarve	12	12
Portugal Centro	11	11
Lisboa	10	10
Alentejo	4	4
Portugal Norte	4	4
TOTAL	41	41

Font: Elaboració pròpia a partir de la base de dades.

En aquesta taula, podem observar que la regió amb més spots i espais registrats és Algarve, amb 12 spots i 12 espais, seguida de les regions de Portugal Centro i Lisboa. Les altres dues regions, Alentejo i Portugal Norte, tenen un nombre menor d'ubicacions registrades en comparació a les 3 regions esmentades en primer lloc. Portugal és un país exposat únicament a l'oceà Atlàntic. Les condicions que genera aquest oceà juntament amb les condicions meteorològiques i geogràfiques, són les adequades per formar onades i spots ideals al litoral portuguès.

Actualment, Portugal compta amb la onada més gran del món, ubicada a la població de Nazaré. És una onada de casi 30 metres que reuneix als millors surfistes d'onades gegants anualment. També, compta amb el "MEO Rip Curl Pro Portugal", una de les parades del circuit mundial de surf de la WSL (*World Surf League*) a les platges de Peniche.

Els spots registrats en cada regió no són els únics spots existents en l'àrea portuguesa, ja que en moltes regions existeixen altres spots menys importants que no han estat registrats al cercador.

ANÀLISI DE LES INFRAESTRUCTURES DE CARRETERES

La xarxa de Carreteres de Portugal està composta per 82.900 km, dels quals almenys 3.000 km formen part de les 44 autopistes del país. Observant el plànol presentat a continuació, es pot distingir la bona connexió de les ciutats ubicades en la costa nord (Porto) i en la costa central (Lisboa). Es pot observar que a les regions del sud només hi ha dues autopistes, mentre que la resta són carreteres sense peatge.

Portugal compta amb un tram de la Ruta Europea **E-01**, que travessa Europa de nord a sud des d'Irlanda del Nord fins a Sevilla.

Els trams de la **E-01** a Portugal estan compostats pels diferents trams següents:

- **A 3**: Valença (frontera nord) - Braga - Porto.
- **A 1**: Porto - Coïmbra - Lisboa.
- **A 2**: Lisboa - Albufera.
- **A 22**: Albufera - Castro Marim (frontera sud).

La xarxa de carreteres ressegueix la costa del país, donant pas a una bona circulació per accedir a tots els espais cercats.

Figura 22. Xarxa de carreteres de Portugal. Font: Vidiani.com, *Maps of the world*.

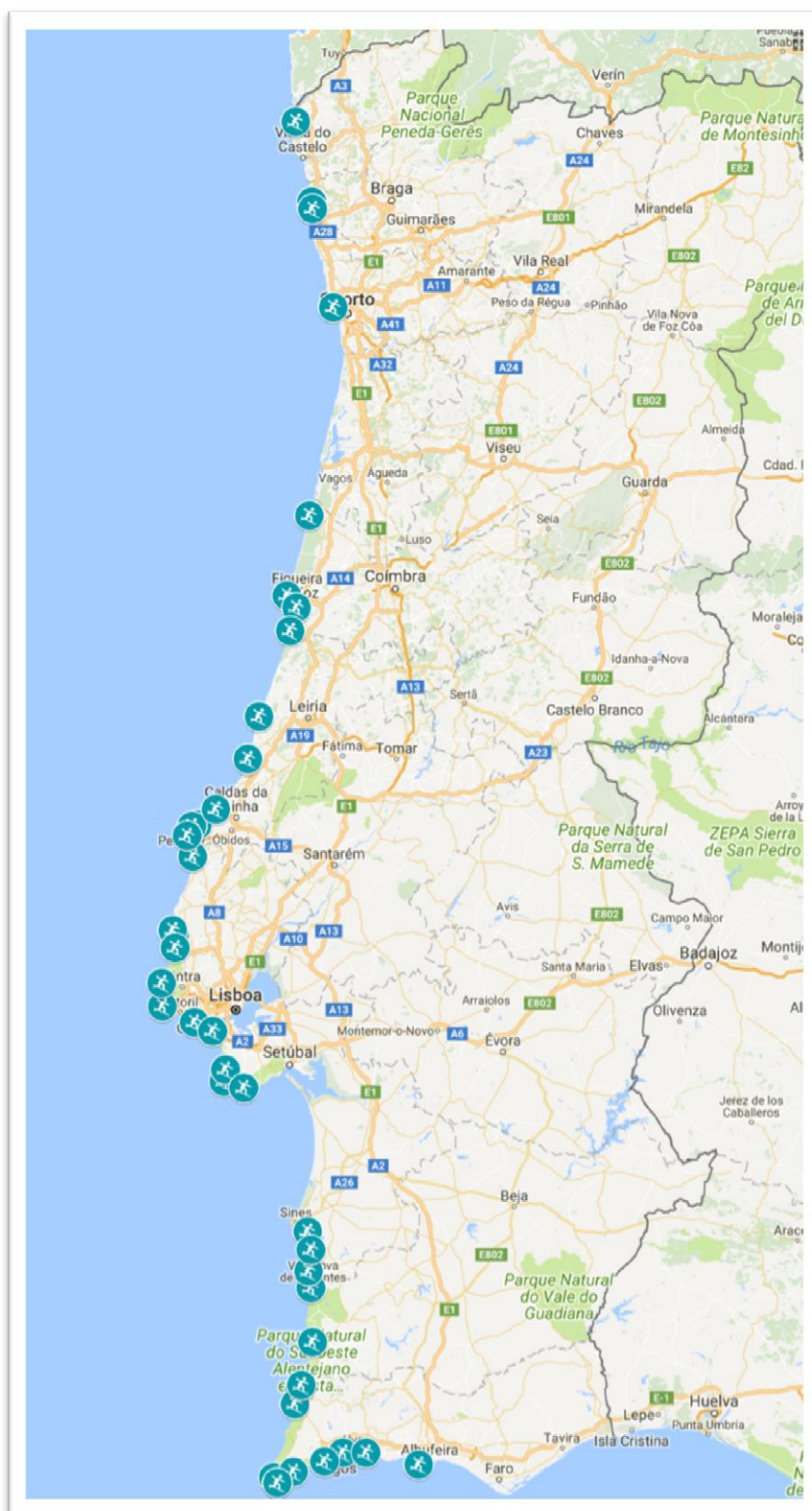

Figura 23. Captura d'imatge dels spots a Portugal.

Pel que fa a la regió portuguesa, es poden observar un conjunt de 41 spots registrats al cercador. Les regions amb més spots registrats són Algarve, Portugal Centre i Lisboa, regions situades al centre i sud del país.

Per començar a fer l'estudi dels spots i espais a Portugal, comencem a analitzar el país des de l'extrem nord. Allà es pot observar la regió de Portugal Norte, on trobem 4 spots i 4 espais registrats. L'accés als spots és l'adequat a través de l'autovia del Litoral Nord (A-28) i la Nacional N-13, que connecta la frontera de Valença do Minho i ressegueix la costa atlàntica fins Porto. L'accés per l'interior de nord a sud el trobem a través de l'autovia de Minho (A-3), tram de la Ruta Europea E-01.

La següent regió cap al sud després de Portugal Norte és Portugal Centro, amb 11 spots i 11 espais registrats al cercador, sent la segona regió amb més ubicacions registrades.

Figura 24. Regions de Portugal segons la NUTS.

Font: Turisbox.

Aquesta regió en concret ressalta pels seus spots ubicats a la platja de Peniche on es celebra el "Rip Curl Pro de Portugal" en l'spot registrat com a Supertubos i l'spot de Nazaré. Pel que fa a la infraestructura viària, aquesta regió queda ben coberta gràcies a l'autovia del Litoral Centro (A-17) amb els seus trams d'autovia oest (A-8). També hi ha la nacional N-242 que connecta l'autovia Oest (A-8) amb el municipi de Nazaré.

Pel que fa a la regió de Lisboa, podem observar 10 spots i 10 espais, en una de les regions més petites de Portugal. Amb la desembocadura del riu Tajo, a la regió de Lisboa trobem la capital del país i, just a 50 quilòmetres, hi ha la platja d'Ericeira, premiada per la distinció *Save the Waves* com a primera reserva natural de surf a Europa. La xarxa viària de la regió està connectada per la ruta europea (E-1) i nombroses autovies (A-8, A-10, A-13, A-33 i A-2).

La penúltima regió al sud de Portugal és Alentejo, amb 4 spots i 4 espais registrats. Tot i tenir una gran extensió, la regió compta amb poques ubicacions, registrades al Parc Natural d'Alentejano e Costa Vicentina. Les connexions per carretera semblen ser més difícils, ja que la nacional N-120 no passa per dins el parc natural i l'accés és per unes escasses carreteres secundàries.

L'última regió és Algarve, amb 12 spots i 12 espais. És la regió amb més ubicacions de Portugal. Ubicada a l'extrem sud del país, té accés a través de la ruta europea E-1 pel nord, per l'Autovia de Algarve (A-22) o a través de carreteres nacionals, que condueixen a la majoria d'spots registrats al cercador.

4. DIVULGACIÓ EN XARXES SOCIALS

En el cas hipotètic de crear aquest cercador virtual per usuaris reals, és important donar a conèixer el producte. Per començar, se l'ha de donar un nom, crear un logotip i finalment donar a conèixer el producte en un espai amb una important capacitat de divulgació.

El nom

Un nom que representi el producte que s'ofereix i que sigui a la vegada original.

S'ha escollit un nom en anglès, ja que pot fer del cercador una aplicació més internacional i amb un radi de comprensió més ampli. "Mollusk Surf" és el nom que es dona al cercador. Les raons del nom són les següents. Per una banda, "Mollusk", és el nom de la família de crustacis que viuen dins d'una closca. Els usuaris d'aquest cercador viatgen a l'interior d'una furgoneta "Camper", per tant existeix una semblança amb els crustacis pel fet d'arrossegar una closca. Per altra banda, juntament amb el terme "Mollusk" va el mot "Surf", ja que d'aquesta manera associa també el contingut del surf al cercador.

El logotip

Figura 25. Logotip Mollusk Surf.

Font: Elaboració pròpia amb l'aplicació mòbil "Logo Maker Plus".

La creació del logotip ha estat realitzada a través d'una aplicació per elaborar logotips, "Logo Maker Plus". S'ha escollit la imatge d'un cargol, ja que pertany a la família dels crustacis que donen nom al cercador. Una imatge simpàtica i original, on també hi apareix una petita imatge d'una furgoneta i unes línies semblants a les onades, en relació al surf. Damunt del logotip, el nom i a la part inferior, una frase que acompanya la imatge "Vans in search of waves". En definitiva un logotip que representa el projecte del cercador i el seu nom.

Les xarxes socials

En l'actualitat, un gran nombre d'empreses fan servir les xarxes socials com a mètode divulgatiu dels seus productes o serveis. Facebook, Instagram i Twitter són les més conegudes i amb més usuaris registrats, per tant la capacitat divulgativa és elevada.

Entre aquestes xarxes socials, Instagram ha estat escollida per registrar el cercador com a usuari. Instagram permet als usuaris penjar imatges, un text breu i una ubicació. Mollusk Surf té un compte creat a Instagram amb el nom del cercador. Tenint en consideració que Instagram té registrats prop de 1.000 milions d'usuaris l'any 2017 (Del Barco, 2017) aquesta xarxa social sembla adequada per divulgar el cercador entre els usuaris.

Figura 26. Logotip Instagram.

A continuació es pot visualitzar el compte de Mollusk Surf, registrat a la xarxa social d'Instagram.

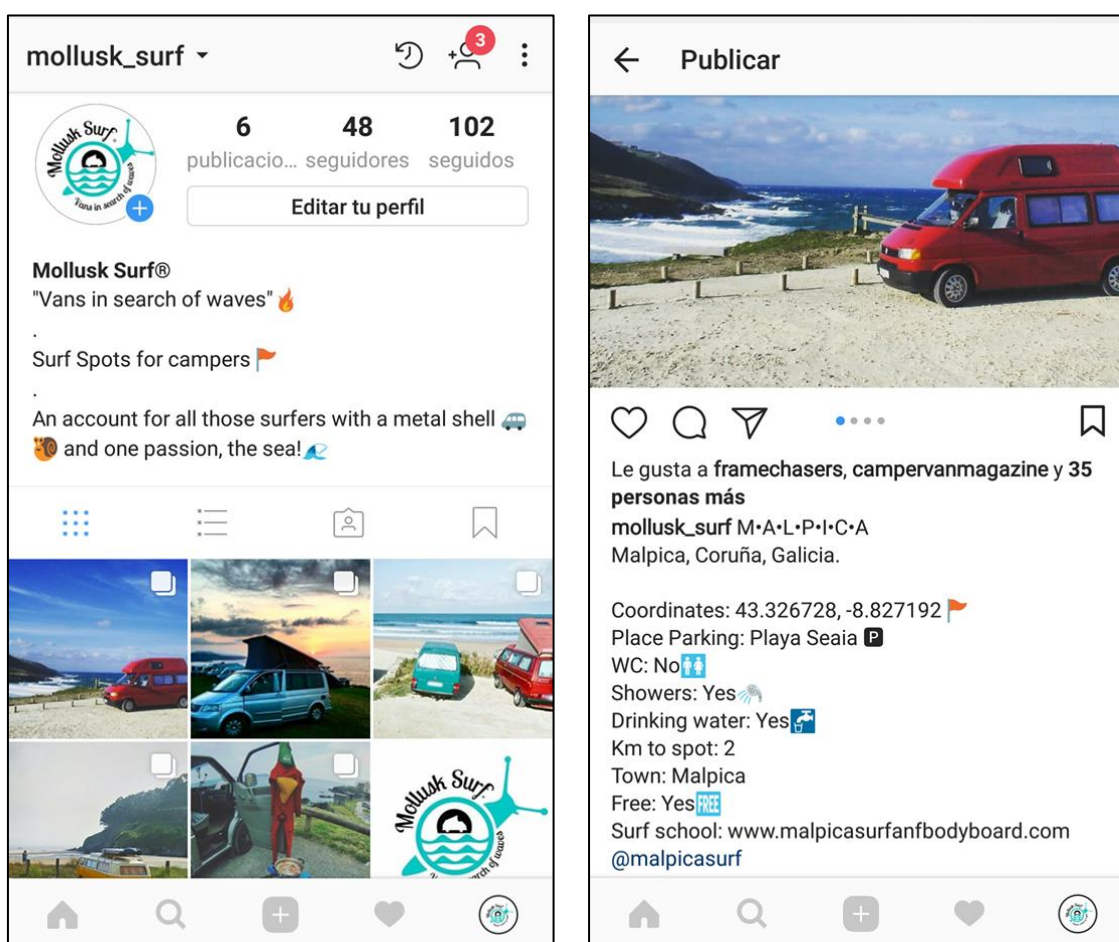

Figura 27. Captures d'imatge de l'aplicació Instagram de Mollusk Surf.

Font : https://www.instagram.com/mollusk_surf/

5. CONCLUSIONS

Mollusk Surf és el resultat final d'aquest projecte, un cercador capaç d'oferir espais geo-localitzats en un mapa virtual. Per crear aquesta eina, s'ha elaborat una oferta d'espais per pernoctar amb furgoneta a prop d'un espai on es practica el surf. Per tant, s'ofereixen dos tipus d'indrets al cercador: l'espai de pernoctació i l'spot de surf.

El cercador pot oferir al usuari la següent informació: coordenades del espai on dormir, coordenades de l'spot, gratuïtat del espai, serveis que ofereix l'espai (com WC, dutxes o aigua potable), descripcions dels espais, municipi i comunitat (o regió) pertinents als espais, nombre d'spots registrats en la comunitat (o regió), distància entre l'spot i l'espai, imatges dels spots, imatges dels espais, escoles de surf i, finalment, les previsions en termes de condicions per practicar el surf a l'spot.

Mollusk Surf promou un turisme itinerant, on s'ofereixen múltiples destinacions d'una manera més alternativa a la coneguda estada en establiments i que al mateix temps promou l'activitat del surf. El surf és un esport popularment conegut en destinacions llunyanes a Espanya, però que tal i com s'ha pogut observar en l'anàlisi del treball, és present i creixent a la península i pot crear una suma d'ingressos i una oferta turística força important.

La creació del cercador s'inicia primer amb la creació d'una base de dades. La manca d'un registre estadístic anterior ha obligat a crear la oferta d'aquests espais.

Pernoctar en un vehicle en un aparcament públic, no deixa constància ni de l'estada en aquell espai, ni de l'individu que ha pernoctat. És per tant una activitat sense un registre estadístic anterior. L'oferta d'espais on pernoctar amb furgoneta és molt amplia, ja que es pot aparcar en qualsevol indret amb un aparcament públic. Per tant, aquests espais no delimiten el nombre d'espais registrats al cercador. És l'oferta d'espais de surf la que ha delimitat el registre d'ubicacions al mapa.

L'oferta dels spots està restringida a regions properes al mar o a l'oceà. L'oferta, per tant, descarta regions d'interior. En l'anàlisi del conjunt d'spots registrats s'han pogut observar les 141 ofertes de destinacions de surf, juntament amb els seus espais de pernoctació propers. Molts spots destaquen per l'activitat anual de l'esport i també per la nombrosa participació degut a les bones condicions del espai. S'han diferenciat, doncs, la superioritat d'uns spots en contrast a uns altres, degut a les condicions d'aquests. La costa mediterrània no té el potencial que pot oferir la costa cantàbrica o l'oceà Atlàntic.

Mentre que els spots registrats al mar Mediterrani tenen una forta estacionalitat amb l'activitat del surf i són menys nombrosos, els spots de l'Atlàntic i el mar Cantàbric tenen un potencial important com a oferta turística a les regions on s'ubiquen. Campionats del món, premis i distincions d'alguns spots reforcen l'oferta i fomenten la demanda d'aquests espais, el que impulsa el creixement econòmic i turístic. Es pot concloure que el surf és un motor econòmic important en un espai, ja que pot augmentar els ingressos econòmics en uns valors importants, a través del turisme que genera al territori.

Pel que fa a l'accés a les destinacions registrades a nivell d'infraestructures, gairebé la totalitat dels spots són accessibles per carretera. Les illes Canàries suposarien l'única dificultat en el seu accés viari, ja que ha de ser a través d'avió, però com alternativa existent, hi ha la possibilitat del lloguer d'un vehicle a l'arxipèlag.

Respecte a la divulgació del projecte, s'ha escollit un nom, un logotip i s'ha registrat un compte a la xarxa social d'Instagram. Com a proposta de millora per la divulgació futura i hipotètica del projecte, és la de registrar Mollusk Surf en altres xarxes socials com Facebook o Twitter i promocionar econòmicament el seu anunci.

En el futur, el projecte podria créixer amb l'ajuda de patrocinadors relacionats amb el món del surf o les furgonetes Camper. D'aquesta manera es podria millorar el cercador amb una pàgina web pròpia, on els usuaris poguessin deixar comentaris dels espais i millorar-ne la qualitat de la informació i de les imatges registrades. En aquesta pàgina web es podria afegir un sistema qualificatiu dels espais, on els mateixos usuaris fossin els avaluadors. Finalment, el cercador podria créixer i estendre's en qualsevol litoral estranger surfeijable.

La proposta de Mollusk Surf es podria adaptar en altres pràctiques esportives com l'escalada o els esports hivernals, podent-se anomenar, per exemple, Mollusk Climb o Mollusk Snow.

En definitiva, Mollusk Surf és un projecte actual i modern, que concorda amb l'era tecnològica present i s'esdevé, com una eina útil, per aquelles persones que busquen un turisme innovador, econòmic i alternatiu. Furgonetes en busca d'onades, com si d'una closca es tractés. És una proposta que, fins i tot, els professionals de l'esport prediquen en les seves xarxes socials. Mollusk Surf ofereix la informació adient per crear aquesta oferta turística diferent.

7. BIBLIOGRAFIA.

Andrade, Vitor (2015) *“Surf vale 400 milhões”*:

<http://expresso.sapo.pt/economia/2015-11-08-Surf-vale-400-milhoes>

Basquetour (2010) *“El Surf atrae anualmente a Euskadi a más de 20.000 visitantes de todo el mundo”* :

http://www.industria.ejgv.euskadi.eus/r44-de0005/es/contenidos/nota_prensa/surf_euskadi/es_surfeusk/surf_euskadi.html

Castilla, Alonso (2015) *“España se sube en masa a la tabla de surf”*:

https://www.elconfidencial.com/deportes/otros-deportes/2015-10-12/surf_1051600/

Condrea, Diana (2016) *“Las Seis Mejores Playas Para Surfear en Tenerife”*:

<https://www.ruraltenerife.net/surfear-en-tenerife/>

Consejo Superior de Deportes (2016) *“Licencias y clubes federados”*:

<http://www.csd.gob.es/csd/estaticos/asoc-fed/LicenciasyClubes-2016.pdf>

Del Barco, Luís (2017) *“Instagram ya acaricia los 1.000 millones de usuarios mensuales activos”*:

<https://hipertextual.com/2017/09/instagram-acaricia-1-000-millones-usuarios-mensuales-activos>

Diario Marítimo (2017) *“Ericeira, costa nombrada por la organización “Save the Waves Coalition” como la primera reserva de surf de Europa y segunda del mundo”*:

<http://www.diariomaritimo.com/6092-ericeira-costa-nombrada-por-la-organizacion-save-the-waves-coalition-como-la-primera-reserva-de-surf-de-europa-y-segunda-del-mundo>

EFE (2012) *“Portugal paga hotel y avión a los surfistas que no encuentren buenas olas”*:

http://www.mundodeportivo.com/20121126/otros-deportes/portugal-paga-hotel-y-avion-a-los-surfistas-que-no-encuentren-buenas-olas_54355873023.html

Euskal Herriko Surf Federazioa (2017) *“Listado de escuelas”*:

<http://www.euskalsurf.com/Entidades/Listado.aspx?IdMenu=1db869f0-4a00-4c40-9ae1-23532a1554e0&Idioma=es-ES>

Federación Asturiana de Surf (2017) *“Listado de clubs con la modalidad de surf en sus estatutos”*:

<http://www.federacionasturianadesurf.com/clubs/>

Federación Canaria de Surf (2017) *“Clubs oficiales de la FCS”*:

<https://www.fcsurf.es/index.php/clubs/clubs-oficiales-de-la-fcs>

Federación Cantabra de Surf (2017) *“Clubes”*:

http://www.federacioncantabradesurf.com/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=7&Itemid=29

Federación de Surf Española (2017):

<http://www.fesurf.es/>

IFEMA (2017) *“Olas de Portugal, el tema principal de turismo de Portugal en FITUR”*:

http://www.ifema.es/fitur_01/Prensa/NovedadesdeExpositor/INS_P_469929

La Furgoteta (2014) *“Legislación nacional sobre autocaravanas”*:

<http://lafurgoteta.com/legislacion-nacional-sobre-autocaravanas/>

Lobo Rodrigo, A. (2013). *“Cada ola puede generar unos 12 millones de euros anuales si se sabe aprovechar”*:

<https://www.fcsurf.es/index.php/proteger-las-olas/36-article-7>

Lopez, Beatriz (2012) *“Economía y demografía del surfista medio”*:

<http://surfmocion.com/2012/08/28/economia-y-demografia-del-surfista-medio/>

McGregor, Thomas i Wills, Samuel,(2017) *“Surfing a Wave of Economic Growth”* :

https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2955476

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte (2016) *“Anuario d’Estadísticas Deportivas”*:

https://www.mecd.gob.es/servicios-al-ciudadano-mecd/dms/mecd/servicios-al-ciudadano-mecd/estadisticas/deporte/anuario-deporte/Anuario_de_Estadisticas_Deportivas_2016.pdf

Otero Paz, L. (2014) *“La economía que mueven las olas”*:

http://www.eldiario.es/canariasahora/premium_en_abierto/economia-mueveolas_0_253724627.html

Surf Search Spot (2016) *“Surfonomics, un termino económico que salva olas”*:

<https://www.surfsearchspot.com/2016/08/22/surfonomics-surf-economia/#>

Surf Treinta (2016) *“Surf Economía: El valor de las olas”*:

<http://www.surf30.net/2016/08/surf-economia-el-valor-de-las-olas.html>

Tejera, Javier (2013) *“El turismo de surf, una apuesta natural por la sostenibilidad”*:

<http://www.ecotumismo.org/turismo-responsable/el-turismo-de-surf-una-apuesta-natural-por-la-sostenibilidad/>

Vergas, Javier (2015) *“Mejores playas de Canarias para hacer surf”*:

<https://noticias.eltiempo.es/mejores-playas-canarias-surf/>

Wikipedia (2017) *“Camper”*:

<https://es.wikipedia.org/wiki/C%C3%A1mper>

Wikipedia (2017) *“Red de Carreteras d’España (Organización y Nomenclatura)”*:

https://es.wikipedia.org/wiki/Red_de_carreteras_de_Espa%C3%B1a

FIGURES

Figura 1:

https://www.instagram.com/aritz_aranburu/

<https://www.instagram.com/natxogonzalez1/>

https://www.instagram.com/rob_machado/

Figura 12. Mapa de la xarxa de Carreteres de l’Estat 2016:

<http://www.fomento.gob.es/NR/rdonlyres/E7AB2869-5C2B-4CDC-990A-4AC60350E1FF/144300/Planogeneral16.pdf>

Figura 22. Xarxa de carreteres de Portugal:

http://www.vidiani.com/maps/maps_of_europe/maps_of_spain/large_detailed_highways_map_of_spain_and_portugal_with_cities.jpg

Figura 24. Regions de Portugal segons la NUTS:

<http://www.turisbox.com/portugal.html>

Figura 26 Logotip Instagram:

<http://www.rujudesign.com/instagram-una-herramienta-del-marketing-online/#post/0>

Figura 27. Captures d’imatge de l’aplicació Instagram de Mollusk Surf:

https://www.instagram.com/mollusk_surf/